KUR'AN VE SÜNNETTEN SEÇİLMİŞ DUÂ VE ZİKİRLER

Yazan

Halid el-Cureysî

Tercüme

Muhammed Şahin

TAKDİM

Hamd, kerem ve cömertliğiyle bilinen, yalnızca kendisine ibâdet edilen, her şeyin sâhibi Allah'adır.

Yalnızca O'na hamdeder ve bahşettiği sonsuz nimetlerine karşılık yine yalnızca O'na şükrederim.Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh olmadığına,O'nun bir ve cömertlikte hiçbir ortağı bulunmadığına şehâdet ederim.Makamı Mahmûd ile Havz-ı Kevser'in sâhibi Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna şehâdet ederim.

Allah-azze ve celle-ona,âline ve ashâbına kıyâmet gününe kadar dâima salât ve selâm eylesin.

Genç kardeşimiz Halid b. Abdurrahman el-Cureysî'nin, zikir ve duânın fazîleti, duânın kabul olunmasıyla ilgili Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivâyet

olunan bazı duâlar hakkında yazmış olduğu bu kitapçığı okudum.Şüphesiz ki Hâlid kardeşimiz Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'den sâbit olan ve içerisinde pekçok büyük ecirlerin bulunduğu, belirli vakitlerle diğer vakitlerde okunan sahîh veya hasen duâ ve zikirleri bu kitapçıkta özetle topla-mak sûretiyle güzel bir tercih yapmıştır. Ayrıca bu zikirlerin içerdiği büyük sevâba değinerek sahîh hadîsleri nakletmekle birlikte bu hadîslerin sahîh olup olmadığını açıklamıştır.Allah-azze ve celle-bu hizmetinden dolayı kendisine en güzel bir şekilde mükâfatını vererek ecrini artırsın.

Allah (niyetleri) en iyi bilendir.

Allah-azze ve celle-,Muhammed'e, âline ve ashâbına salât ve selâm eylesin.

Abdullah b.Abdurrahman el-Cibrîn Hicrî 2 Ramazan 1421

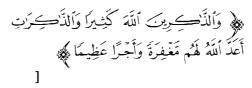
ÖNSÖZ Allah Teâlâ'yı Anmanın Fazîleti:

Azîz ve çok bağışlayıcı olan, (dünyada) gözlerin O'nu göremediği, ancak kendisi o gözleri gören, geceyle gündüzü akıl ve basîret sâhibi kimselere ibret olsun diye yaratan, Allah'ı çok anan muttakî ve iyilerin önderi Peygamber Muhammed-allallahu aleyhi ve sellem-'i yol gösterici olarak seçip insanlığa gönderen Allah'a hamdolsun. Bizlere Allah'ı çok anarak cennette yüce makamlara erişmek için önde olmayı bildiren O'dur.Cenneti isteyen ve cehennemden Allah'a sığınan herkes O'nun çağrısına uyarak Allah'ı gece ve gündüz anmaya devam etmişlerdir.Allah-azze ve celle-,gece ve gündüz devam ettiği sürece O'na,kendisinden önce gönderilen seçkin peygamber kardeşlerine, onların âilelerine, bir ve Kahhâr olan Allah'ı zikreden herkese salât ve selâm eylesin.

Allah-azze ve celle-'nin hakkı; O'nu üzerimizdeki en büyük birlemek (tevhîd) ve kendisini çokça anan kimseye en iyi karşı-lık cennet olunca, hiç kimse Allah'ı çokça anan kimseyi ecirde geçememiştir.Ayrıca Allah-azze ve celle-'nin rızâsını elde etmek ve O'na yakın olmanın en iyi yolu, elçisi Muhammedsallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine tâbi olmak olunca, Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem-'in ümmetine nebevî zikirlerin nûrundan bir kaç meş'ale ithaf etmek istedim.Bu konudaki bütün zikir ve duâları kadar araştırmak sonuna istemedim.Zirâ bu duâ ve zikirler, sayılamayacak kadar pek çoktur.Bilakis elinizdeki kitapçık için pek çok zikrin içerisinden sahîh olanları seçmeyi uygun gördüm ki bunların hepsini yerine getiremeyip yanında azığı olmayana azık, usanana da şefkât ve merhamet olsun.Bu konuda Rasûlullahsallallahu aleyhi ve sellem-'in mü'minlere olan şefkât ve merhametini örnek edindim.

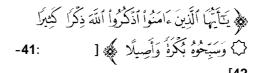
Allah Teâlâ'nın yardımıyla derlediğim bu duâ ve zikirleri "Kur'an ve Sünnetten Seçilmiş Duâ ve Zikirler" olarak adlandır-dım ve bunun "Mü'minin Azığı Serisi"nin ilk halkasını oluşturmasını istedim.İleride bu halkayı takip edecek olan diğer halkaları Allah-azze ve celle-yararlı kılsın.

Ey mü'min kardeş!Bu konuda daha fazla zikir ve duâ öğrenmek istersen, Allah, onu elde etmeyi sana kolay kılsın.Çünkü azıkların en hayırlısı; zikirdir.Allah'ın katında olanlara gelince,O'nun nimetleri sayılamayacak kadar pek çoktur ve bundan başka cennette O'nun vechi kerîmini görmek vardır.Allah-azze ve celle-buyuruyor ki:

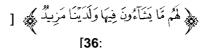

[35:

"...(dilleri ve kalpleriyle) Allah'ı çokça anan erkekler ve kadınlar;Allah, onlara günah-larının bağışlanmasını ve büyük bir ecir (cenneti) hazırlamıştır." (Ahzâb Sûresi: 35)

"Ey îmân edenler!(Kalpleriniz, dilleriniz ve bütün âzalarınızla) Allah'ı çokça anın. Gece-gündüz, (farz namazların akabinde ve her durumda vakitlerinizi) Allah'ı tesbih etmekle meşgul edin." (Ahzâb Sûresi:41-42)

"O mü'minler için cennette istedikleri şeyler vardır.Bahşettiklerimizden başka daha nice nimetler vardır.(O da Allah'ın kerîm yüzüne doya doya bakmaktır)." (Kâf Sûresi: 35) Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- de bu konuda şöyle buyurmaktadır:

"Yürüyün, bu Cümdân⁽¹⁾ dağıdır.Müferridler ecirde başkalarını geçtiler."Sahâbe:Müferridler kimlerdir? Ey Allah'ın Râsûlü! dediler. Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-: "Onlar, Allah'ı çokça anan erkekler ve kadınlardır."⁽²⁾ buyurdu.

Kitabın bölümlerine gelince,bunu önsözden sonra altı bölüme ayırdım:

Birincisi:Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'e nasıl salât ve selâmda bulunulmasıyla ilgili bölüm.

İkincisi:Bazı zikir ve duâların âdâbıyla ilgili bölüm.

Üçüncüsü:Bazı hal ve münâsebetlerde yapılan meşrû zikirlerle ilgili bölüm.

Dördüncüsü:Gece ve gündüze has zikirlerle ilgili bölüm.

Beşincisi:Namaz ve namazla bağlantılı konulardaki duâ ve zikirler, zekât, oruç,

hac ve umre gibi ibâdetlere has zikirlerle ilgili bölüm.

Altıncısı:Herhangi bir zaman ve mekâna bağlı olmayan zikirlerle ilgili bölüm.

Hiç şüphesiz ki bu kitapçığı hazırlarken İmam Nevevî'nin-Allah ona rahmet etsinbu sahada tek olan ve pek çok faydayı içeren "el-Ezkâr" (3) kitabını tasnif ederken izlemiş olduğu yoldan çok istifâde ettim. Allah-azze ve celle-'den, zikir ve duâ konusunda uzun uzun ve detaylı olarak yazılan kitapları okumaktan şevki kırılıp gayret ve azmi zayıflayan erkek ve kadın her müslümanın gayret ve azmini tekrar kazanmasında beni bu çalışmayla vesile kılmasını ve kendi katında bu çalışmayı kabul etmesini ümit ederim.Bu kitapçığı okuyup da onunla amel eden her kardeşimden beni hayırla yâdetmesini, yine bu kitapçıkta bir kusur ve eksiklik bulduğunda bunu düzelterek hatamı bana göstermesini ve benim için Allah'tan bağışlanmamı dilemesini istirham ederim.

Bu çalışmamda,rivâyetleri metne aktarır-ken rivâyetlerin sahîh veya hasen olmasına bağlı kalmak şartıyla,-Allah'ın izniyle- aynen aktarmaya gayret ettim.

Yine hadîslerin rivâyet kaynaklarını kitapçığın dipnot kısmında belirttim.Bu konuda okuyucunun güzel tercihinin yanında bu rivâyetleri ezberleyip onunla amel etmesini de amaç edindim.

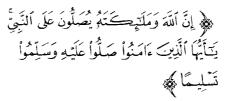
İbâdete lâyık yegâne rab olan Allah'ın yardımıyla hedeflenen şeye başlama zamanı gelmiştir.

Halid el-Cureysî Riyad-S.Arabistan Hicrî 15.6.1421

BİRİNCİ BÖLÜM

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'e nasıl salât ve selâmda bulunulması gerekir?

Allah-azze ve celle-buyuruyor ki:

[سورة الأحزاب:56]

"Şüphesiz ki Allah peygamberini metheder. Melekleri de O'na duâ ederler.Ey îmân edenler!Siz de O'na salavât getirin, esenlik dilemek ve saygı göstermek sûretiyle O'na selâmda bulunun." (Ahzâb Sûresi: 56)

Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*de kendisine şöyle salât ve selâmda bulunmamızı emretmektedir:

[]))
[((]	1	

"Allahım!İbrâhîm'e ve âilesine övgüde bulunduğun gibi, Muhammed'e ve âilesine de övgüde bulun.Çünkü sen, övgüye lâyık olansın, şereflisin.Allahım!İbrâhîm'e ve âilesine⁽⁴⁾ âlemlerde⁽⁵⁾ bereketler verdiğin gibi,Muhammed'e ve âilesine de bereketler ver.Çünkü sen, övgüye lâyık olansın, şereflisin." deyin ⁽⁶⁾

Mü'min kardeş!

Allah ve Rasûlünün emirlerine uyarak Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'e, özellikle Cuma günleri bol bol salât ve selâmda bulun.Zirâ Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-buyuruyor ki:"En fazîletli gününüz;Cuma günüdür.Çünkü Âdem -aleyhisselâm- o günde yaratıldı ve o günde ruhu alındı.O günde sûra üflenecek ve o günde kıyâmet kopacaktır.O günde bana bol bol salâvat getirin.Çünkü nerede olursanız olun salavâtınız bana arzedilir. Sahâbe:Ey Allah'ın Rasûlü!Vefât ettiğin halde salavâtlarımız sana nasıl arzedilir? diye sordular.Rasûlullah-sallallahu aleyhi

ve sellem-buyurdu ki:"Şüphesiz ki Allah-azze ve celle-peygamberlerin bedenlerini yiyerek(yoketmeyi)toprağa haram kılmıştır. -Allah'ın salavâtı onların üzerine olsun-" ⁽⁷⁾

İKİNCİ BÖLÜM

Bazı Zikir ve Duâların Âdâbı: (8)

1-İhlas ve iyi niyet:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Ameller, niyetlere göre geçerlilik kazanır.Herkes ancak niyet ettiğinin karşılığını alır. Kimin hicreti, Allah ve Rasûlüne olursa, onun hicreti Allah ve Rasûlü içindir.Kimin hicreti de dünyalık bir şeyi elde etmek veya bir kadını nikahlamak ise onun hicreti de hicret ettiği gâye içindir." ⁽⁹⁾

2-Yapılan zikrin bir mecliste olması:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Bir topluluk, Allah'ı zikretmek için bir yerde oturursa, melekler o mecliste oturanları kanatlarıyla kuşatır ve o mecliste bulunanları rahmet sarar, üzerlerine sekînet iner ve Allah onları meleklerinin yanında zikreder. " (10)

3Allah'ı zikreden, abdestsiz olsa veya yönü kıbleye dönük olmasa bile Allah'ı zikretmeyi bırakmamalı ve Rabbini her an zikretmeli:

Allah-azze ve cene-الله قِيكَمَا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَحَّرُونَ فِي خَلْقِ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَحَّرُونَ فِي خَلْقِ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ

[سورة آل عمران:191]

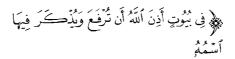
"Onlar ki ayakta dururken, otururken ve yanları üzerine yatarken her hallerinde Allah'ı zikrederler ve göklerle yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler."

(Âl-i İmrân Sûresi: 191)

Hz.Âişe validemizden-Allah ondan râzı olsun-rivâyet olunduğuna göre o şöyle der: "Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-her anında Allah'ı anardı." (11)

4Allah'ı zikredilen yer temiz olmalı:

Allah-*azze ve celle*-câmilerde yapılan zikri methederek şöyle buyurmaktadır:

يُسَيِّحُ لَهُ فِيهَا بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْأَصَالِ ﴿ [سورة النور:36]

"(Bu parlak nûr) Allah'ın,onların yüceltilme-sine ve oralarda adının (Kur'an okunması ve adının) anılmasına izin verdiği câmiler-dedir." (Nûr Sûresi: 36)

5Allah'ı zikredenin ağzı temiz olmalı:

Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

"Bu bitkiden-yani sarmısaktan-yiyen kimse, câmimize yaklaşmasın.(Çünkü insanların rahatsızlık duyduğu şeylerden melekler de rahatsızlık duyar.)" (12)

6Allah'ı zikreden dediklerini iyice düşünmeli:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellemnamazını tâdili erkâna riâyet etmeyerek namaz kılan kimseye; "Geri dön ve namaz kıl.Zirâ sen namaz kılmadın." demiş ve bunu üç defa tekrar etmiştir.⁽¹³⁾

7-Allah'ı zikreden, zikrinde devamlı olmalı, günlük olarak yaptığı zikirlerden herhangi bir şeyi geçirirse dahi onu derhal telâfi etmeli.

Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-*bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Her kim, günlük olarak devam ettiği zikirlerinden hepsini veya bir kısmını gece okuyamayıp uykuya kaldığı takdırde, sabah namazıyla öğle namazı arasında okursa, sanki gece okumuş gibi kendisine sevap yazılır." (14)

8-Öğrendiği zikirlerle bir defa da olsa amel etmesi ve Allah'ın izniyle Allah'ı zikre-enlerden olabilmesi için kolayına geldiği kadarını yerine getirmesi:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır:

"Sizden bir şeyi yerine getirmenizi istediğim zaman, onu gücünüz yettiği kadarıyla yerine getirin." ⁽¹⁵⁾

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bazı hal ve münâsebetlerde yapılması meşrû olan duâ ve zikirler: İstihâre Duâsı

Câbir b. Abdullah'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyet olunduğuna göre o şöyle der: "Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- bize Kur'an'dan bir sûre öğretir gibi bütün işlerde istihâreyi öğretir ve şöyle buyururdu: Sizden biriniz bir işi yapmayı içinden geçirirse, farz namazın dışında iki rekât namaz kılsın ve ardından şöyle desin:

))

]

Kur'an ve Sünnetten Seçilmiş Duâ ve Zikirler

20

- :

: -

((

"Allahım!Senden ilmine başvurarak hayır ve iyilik, kudretine dayanarak güç dilerim. Senden yüce ihsânını dilerim. Çünkü sen güç yetirirsin, ben güç yetiremem.Sen bilirsin, ben bilemem.Sen bilinmeyenleri en iyi bilensin.Allahım!Bu işin (burada ihtiyacını söyler)benim için;dînimde,yaşantımda,

işimin sonunda, acele veya acele olmayan işimde hayırlı biliyorsan, onu bana takdir edip kolaylaştır.Sonra onu bana bereketli kıl.Şayet bu işin benim için; dînimde, ya-şantımda, işimin sonunda, acele veya acele olmayan işimde şer olarak biliyorsan, onu benden, beni de ondan uzak tut ve benim için nerede olursa hayır ve iyiliği takdir eyle.Sonra da beni ondan râzı kıl." (16)

Yolculukla ilgili duâ ve zikirler Arabaya binerken yapılan duâ: Yolculuk (sefer) Duâsı:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellemsefere çıkmak için devesine bindiğinde üç defa tekbir getirir, sonra şöyle derdi:

))

"Bunu bizim hizmetimize veren Allah'ı her türlü noksanlıklardan tenzih ederiz.(O olmasaydı) biz buna güç yetiremezdik.Hiç şüphesiz ki bizler, ölümden sonra Rabbimize döneceğiz.Allahım!Senden bu yolculuğumuzda iyilik, takvâ ve râzı olacağın amel dileriz.Allahım!Bu yolculuğumuzu bize kolay, uzaklığını da yakın kıl. Allahım! Sen, yolculukta (bizim için) bir dost, âilemiz için bir vekilsin.Allahım!Yolculuğun şiddetinden, üzüntü verici manzaradan,âile ve malda kötü değişikliklerle karşılaşmaktan sana sığınırım."

Yolculuktan dönünce yapılan duâ:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellemyolculuktan dönünce,yola çıkarken söylediğinin aynısını söyler ve şunu ilâve ederdi:

"Biz,dönenler,tevbe edenler, ibâdet edenler ve Rabbimize hamdedenleriz." ⁽¹⁷⁾

Yolcuyu uğurlarken yapılan duâ:

Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-bir kimseyi yolculuğa uğurlarken şöyle derdi:

>)) (

"Dînini, güvenliğini ve işlerinin âkibetini Allah'a emânet ederim." $^{(18)}$

Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*şöyle de demiştir:

))

"Allah seni takvâyla rızıklandırsın.Günahlarını affetsin.Nerede olursan orada senin için hayırlı olanı kolaylaştırsın." ⁽¹⁹⁾

Yolcunun geride kalanlara yapacağı duâ:

Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsunrivâyet olunduğuna göre, o şöyle der: "Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellembeni uğurlarken şöyle derdi:

"Seni, kendisine bırakılan emânetlerin kaybolmadığı Allah'a emânet ediyorum." ⁽²⁰⁾

Yeni elbise giyerken yapılan duâ:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Her kim, yeni bir elbise giyer, ardından da:

))

((

"Bana bu elbiseyi giydiren ve hiç bir güç ve kuvvet harcamadan beni onunla rızık-landıran Allah'a hamdolsun." derse, geçmiş ve gelecek (küçük günahları)bağışlanır."⁽²¹⁾

Yeni elbise giyen kimseye yapılan duâ:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in Hz.Ömer'e-Allah ondan râzı olsun-söylediği gibi duâ eder:

"Yeni (elbise) giyesin,hamdederek yaşayıp, şehîd olarak ölesin." ⁽²²⁾

Eve girerken yapılan duâ:

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Bir kimse evine girerken, yemeğini yerken Allah'ı anarsa, şeytan şöyle der:Size burada gecelemek ve yemek yoktur." (23)

Eve girerken yapılan duâlardan şunu da okuyabilir:

((

"Allahım!Senden, içerisine girilen ve içerisinden çıkılan yerin hayırlısını dilerim. Allah'ın adıyla girdik ve Allah'ın adıyla çıktık.Ve yalnızca Rabbimiz olan Allah'a tevekkül ettik." Sonra ehline selâm verir. (24)

Evden çıkarken yapılan duâ:

Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-evinden çıkarken şöyle duâ ederdi:

))

((

"Allah'ın adıyla (başlarım).Allah'a tevekkül ettim.Güç ve kuvvet ancak Allah'tandır. Allahım!Sapıtmaktan veya saptırılmaktan, ayağımın kaymasından veya kaydırılmasın-dan, haksızlık etmekten veya haksızlığa uğramaktan, cehâlete düşmekten veya düşürülmekten sana sığınırım." (25)

Duânın şu kadarını okuması yeterlidir:

))

((

"Allah'ın adıyla (başlarım).Allah'a tevekkül ettim.Güç ve kuvvet ancak Allah'tandır." Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:"Her kim, evinden çıkarken:

28

))

((

"Bismillah.Allah'a tevekkül ettim.Güç ve kuvvet ancak Allah'tandır." derse, (melekler) ona şöyle seslenir: " Sen, her türlü kötülükten korundun."Artık şeytan ondan uzaklaşıp gider." ⁽²⁶⁾

Câmiye giderken yolda yapılan duâ:

Müslüman, câmiye giderken Rasûlullahsallallahu aleyhi ve sellem-'in öğrettiği gibi şöyle duâ eder:

))

((

"Allahım!Kalbimde bir nûr eyle.Gözümde bir nûr eyle.Kulaklarımda bir nûr eyle. Sağımda bir nûr eyle.Solumda bir nûr eyle. Üzerimde bir nûr eyle.Altımda bir nûr eyle. Önümde bir eyle. Arkamda bir nûr eyle. Benim için büyük bir nûr eyle."

Câmiye girerken ve câmiden çıkarken yapılan duâlar:

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellembuyuruyor ki:"Sizden biriniz câmiye girerken, Peygamber'e salât ve selâm getirip ardından şöyle desin:

"Allahım!Rahmetinin kapılarını bana aç." Câmiden çıkarken de şöyle desin:

"Allahım!Senin fazlu ihsânını dilerim." (28)

işinde Not:Her güzel sağını kullanmak sağıyla başlamak; veya Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in hoşuna giderdi. (29) İmam Nevevî bu konuda şöyle der: "Dînin dâimî ölçüsü şudur:Süslenmek ve güzel görünmek bâbından yapılan her şeyde sağdan başlamak veya sağ ile yapmak; müstehaptır.Buna karşılık güzel olmayan her şeyde de sol ile başlamak ve sol ile yapmak müstehaptır." (30)

Bundan dolayı müslüman câmiye girerken önce sağ ayağıyla içeriye girer.Çıkarken de sol ayağıyla dışarıya çıkar.

Yemek yerken veya su içerken yapılan duâlar:

Yemek yemeğe veya su içmeye başlamadan önce Besmele çeker.Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-(Ümmü Seleme'nin oğluna) şöyle buyurmuştu:

"Ey çocuk!(Yemekten önce) Bismillâh de. Yemeği sağ elinle ve (yemeğin) sana yakın olan yerinden ye." ⁽³¹⁾

))

Yemeğin başında Besmele çekmeyi unutur ise şöyle der:

(())

"Başında ve sonunda Bismillah." ⁽³²⁾ Yemeği yedikten veya suyu içtikten sonra, şöyle der:

((

"Çok, temiz, bereketli, sonsuz ve terkolunmayan,kendisinden müstağnî olunmayarak yapılan hamd, Rabbimiz Allah'adır."

Çünkü Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-sofrasını kaldırdığında böyle duâ ederdi.⁽³³⁾

Aksırınca yapılan duâ:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Sizden biriniz aksırdığında:

Evlenen kimseyi tebrik ederken yapılan duâ:

))

"Allah, (eşini) sana mübârek kılsın ve (ondan hayırlı nesiller) ihsân etsin.İkinizin arasını hayırda birleştirsin." ⁽³⁵⁾

Cinsî münâsebetten önce yapılan duâ: Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Sizden biriniz eşiyle cinsî münâbette bulunmak istediğinde şöyle duâ etsin:

))

((

"Allah'ın adıyla başlarım.Allahım!Bizi şeytandan, şeytanı da bizi rızıklandıracağın çocuktan uzaklaştır."der, bu olaydan sonra kendilerine bir çocuk takdir edilirse, o çocuğa şeytan kesinlikle zarar veremez." (36)

Meclisten kalkarken yapılan duâ: (Meclisin Keffâreti)

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Her kim, bir mecliste oturur da o mecliste faydasız ve boş sözler sarfeder ve meclisten kalkarken: ((

"Allahım!Sana hamdederek, seni her türlü noksanlıklardan tenzih ederim.Senden başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh olmadığına şehâdet ederim.Senden bağışlanma ve tevbe dilerim." derse, o mecliste kendisinden sâdır olan günahları bağışlanır." (37)

Öfkelenince yapılan duâ:

Bir hadîs-i şerîfte bildirildiğine göre,iki kişi Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanında birbirlerine sövdüler.Bu iki kişiden biri öfkelendi ve öfkeden yüzü kızardı. Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-öfkelenen adama baktı ve şöyle buyurdu: "Öyle bir söz biliyorum ki şayet onu söylemiş olsaydı, bu öfke ondan giderdi.O söz:

(())

"Allah'ın rahmetinden kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım." ⁽³⁸⁾

Yağmur yağmayınca yapılan duâ:

Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*yağmur yağmadığında ellerini kaldırarak şöyle duâ ederdi:

"Allahım!Bize yağmur yağdır.Allahım! Bize yağmur yağdır.Allahım!Bize yağmur yağdır. Allahım!Bize yağmur ver.Allahım!Bize yağmur ver.Allahım!Bize yağmur ver." (39)

Rüzgâr eserken yapılan duâ:

Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*-rüzgâr estiğinde şöyle duâ ederdi:

36

))

((

"Allahım!Senden bu rüzgârın hayrını, onda bulunan hayrını ve onunla birlikte gönderilenin hayrını dilerim. Onun şerrinden, onda bulunanın şerrinden ve onunla birlikte gönderilenin şerrinden sana sığınırım." ⁽⁴⁰⁾

Gök gürlediğinde yapılan duâ:

Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*- gök gürlediğinde şöyle duâ ederdi:

ت قَدْهُ قَى هُمُى قَفُ قَدْهُ قَدْهُ قَدْهُ قَدْهُ قَدْهُ قَدْهُ قَدْهُ قَدْهُ فَعْ مِنْ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّا الللَّا الللَّا اللَّهُ اللَّا الللَّا الللّه

"Allahım!Bizi gazabınla öldürme ve bizi azâbınla helâk etme.Bize bundan önce âfiyet ver."

Abdullah b.Zübeyr-*Allah ondan râzı olsun*gök gürlemesini işittiğinde şöyle derdi: "Gök gürültüsünün hamdederek, heybetinden dolayı meleklerin kendisini tesbih ettiği Allah'ı her türlü noksanlıklardan tesbih ederim." (41)

Yağmur yağarken yapılan duâ:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellemyağmur yağdığında şöyle duâ ederdi:

(())

"Allahım!(Bu yağan yağmuru) faydalı ve bol bir yağmur eyle." ⁽⁴²⁾

Yağmur yağdıktan sonra yapılan duâ:

(())

"Allah'ın ihsân ve rahmetiyle bize yağmur yağdırıldı." ⁽⁴³⁾

Yağmur yağdıktan sonra zarar vermesinden korkulduğunda yapılan duâ:

)

((

"Allahım!Üzerimize değil de etrafımıza yağmur yağdır.Allahım!Tepelere, dağlara, yeşilliklere,vâdilere ve ağaç biten yerlere yağmur yağdır." (44)

Keder ve üzüntü zamanında yapılan duâ:

Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem*keder ve üzüntü ânında şöyle duâ ederdi:

))

((

"Azîm ve halîm olan Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur. Göklerin, yerin ve yüce arşın Rabbi olan Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur." ⁽⁴⁵⁾

Bir iş zor geldiğinde yapılan duâ:

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-şöyle buyurmaktadır:

))

((

"Allahım!Senin kolay kıldığından başka kolay bir şey yoktur.Sen dilersen, zoru kolay kılarsın." ⁽⁴⁶⁾

Başına bir şey geldiğinde yapılan duâ:

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-şöyle buyurmaktadır: "Başına bir şey geldiğinde: "Şöyle yapmış olsaydım şöyle olurdu deme, ancak;

(())

"Allah'ın takdiri, neyi dilerse, onu yapar." de.Çünkü "keşke" şeytanın harekete geçmesine yol açar." ⁽⁴⁷⁾

Şüpheye düşüldüğünde yapılan duâ:

41 ((

"Allah'a sığınırım.Allah'a ve Peygamberlerine îmân ettim."

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-şöyle şüpheden Allah'a buyuruyor: "Düştüğü sığınır ve onu terkeder."

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellembaşka bir hadîste şöyle buyuruyor: "Her kim, kendisinde bir şüphe bulursa;

"Allah'a ve peygamberlerine îmân ettim." desin. (48)

Şerî Rukye ile İlgili Bölüm Yılan ve benzerî hayvanın soktuğu kimseyi rukye ile tedâvi etmek:

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbından birisi kendisini yılan sokan Arap kabilelerinin reislerinden birisini, üzerine Fâtiha sûresini okumak sûretiyle tedâvi etmiş, o reis bu olaydan sonra iyileşmiş, bu

işinden dolayı o sahâbeye bir koyun sürüsü vermiş, bunu işiten Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- bu olaya izin vermiş ve kendisine de bu koyunlardan bir pay ayrıl-masını isteyerek şöyle demiştir: "Rukyenin ne olduğunu biliyor musun? Şüphesiz ki sizler, doğru yaptınız.O koyunları taksim edin ve bana da bir pay ayırın." dedi ve ardından tebessüm etti."

Hastalıktan şikâyet eden kimsenin rukye ile tedâvi edilmesi:

Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*- bir yeri ağrıdığında kendi üzerine İhlâs,Felak ve Nâs sûrelerini okur,sonra ellerinin içine üfler, ellerini yüzüne sürerdi. ⁽⁵⁰⁾

İmam Zührî'ye-Allah ona rahmet eylesin-Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-sûreleri okuduktan sonra nasıl üflerdi?diye sorulduğunda;"Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- ellerinin içine üfler, ardından da ellerini yüzüne sürerdi."demiştir. (51)

Vücûdunda bir sancı veya yarası olan kimsenin rukye ile tedâvi edilmesi:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellemişâret parmağını (ıslatıp) toprağa sürer, ardından kaldırarak şöyle duâ ederdi:

"Bismillah.Bu arazimizin toprağı, birimizin tükürüğü ve Rabbimizin izniyle hastamız iyileşir." ⁽⁵²⁾

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-in rukye ile tedâvi etmesi:

Enes b.Mâlik-Allah ondan râzı olsun-tâbiinden Sâbit'e şöyle diyerek rukye ile tedâvi etmiştir: "Seni Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'in rukyesiyle tedâvi edeyim mi? Sâbit ona:Evet, tedâvi et." deyince Enes b. Mâlik ona şöyle demesini söyledi:

((اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ، مُدْهِبَ النَّاسِ، مُدْهِبَ النَّاسِ، مُدْهِبَ النَّاسِ، اللَّهُ اللَّافِيَ الأَ الشُفِ أَنْتَ الشَّافِي، لاَ شَافِيَ الأَلْ أنْ شِفَاءً لاَ يُغَادِرُ سَقَمًا))

"İnsanların Rabbi olan ve hastalığı gideren Allahım!Şifâ ver.Zirâ ancak sen şifâ verirsin.Senden başka şifâ veren yoktur.Öyle bir şifâ ver ki hiçbir hastalık kalmasın."⁽⁵³⁾

Cebrâîl-aleyhisselâm**'ın Rasûlullah**-sallallahu aleyhive sellem-**i rukye ile tedâvi etmesi:**

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-bir hastalıktan şikâyetçi olduğunda, Cebrâîl -aleyhisselâm-O'nu rukye ile tedâvi eder ve şöyle duâ ederdi:

))

((

"Bismillah seni iyileştirsin ve her türlü has-talıktan sana şifâ versin.Her hasetçinin hasedinin şerrinden ve her nazarın şerrinden korusun." ⁽⁵⁴⁾

Bedendeki sancının rukye ile tedâvi edilmesi: Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Elini vücûdunun ağrıyan yerine koy ve:

"-Üç defa-Bismillah,de.Ardından -yedi defaşöyle de:

"Duyduğum ve korktuğum acının şerrinden Allah'a ve O'nun kudretine siğinirim"⁽⁵⁵⁾

Eceli heniiz gelmemiş hastanın ziyâretinde yapılan duâ:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:"Her kim,eceli gelmemiş bir hastayı ziyâret eder ve

hastanın yanında yedi defa şöyle duâ ederse, Allah o hastalığı ondan giderir:

))

((

"Yüce arşın sâhibi, Yüce Allah'tan sana şifâ vermesini dilerim." (56)

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bir hastayı ziyâret etmek için yanına girdiğinde ona şöyle duâ ederdi:

"Zararı yoktur.İnşâallah (Allah, hastalığı günahlarına) keffâret kılar." ⁽⁵⁷⁾

Başına gelen bir belânın fitnesinden korkan kimsenin yapacağı duâ:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellembuyuruyor ki:"Sizden biriniz başına gelen bir belâdan dolayı ölümünü istemesin. Ölmek istiyorsa da şöyle desin:

))

((

"Allahım!Hayat benim için hayırlıysa beni yaşat.Yok eğer ölüm benim için hayırlıysa benim ruhumu al." ⁽⁵⁸⁾

Amansız hastalığa yakalanıp hayatından ümit kesilen hastanın yapacağı duâ:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellemvefâtının hastalığında şöyle duâ etmişti:

وَمَعَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِنَ ٱلنَّبِيِّنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ

وَالشُّهَدَآءِ وَالصَّلِحِينَ وَحَسُنَ أُوْلَتَيِكَ رَفِيقًا ﴿

سورة النساء: 69]

"(Allahım!Beni cennette) kendilerine nimet verdiğin peygamberler, sıddıklar, şehîdler ve sâlihlerle beraber eyle.Onlar (cennette) ne güzel arkadaştırlar." (Nisâ Sûresi: 69)

))

((

"Allahım!Beni bağışla, bana merhamet et ve beni rafîki a'lâya kavuştur." ⁽⁵⁹⁾

Ayrıca bol bol Kur'an okuyup zikirde bulunması kendisi için müstehaptır.

Vefat etmek üzere olanın yapacağı duâ:

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-: "Kimin (dünyadan göçerken) son sözü 'Lâ ilâhe illallah' olursa, cennete girer." (60) diye buyurmuştur.

Başka bir hadîste: "Ölülerinize (ölmeden önce) 'Lâ ilâhe illallah'ı telkîn edin." (61) diye buyurmuştur.

NOT:Ölmek üzere olan kimseye Kelime-i Tevhid (*Lâ ilâhe illallah*) nasıl telkîn edilir? *Sıkılıp reddetmesinden korkulduğundan dolayı *-böyle bir durumdan Allah'a sığınırız-*yumuşak bir şekilde telkînde bulunulur.

*Bir defa söylemiş ise ikinci defa tekrar etmemek.Ancak, telkînden sonra başka bir söz söylemiş ise tekrar telkîn edilir. ⁽⁶²⁾

Cenâze namazında ölüye yapılan duâ:

Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-sahâbeden birisinin cenâze namazını kıldırdığında ona şöyle duâ etti:

))

((

"Allahım!Onu bağışla ve ona merhamet eyle.Ona âfiyet ver ve onu affet.Onu güzel karşıla ve mekânını genişlet.Onu su, kar ve dolu ile yıkar (gibi günahlarından temizle.) Beyaz elbisenin kirden temizlendiği gibi, onu günahlardan temizle.Ona (dünyadaki) evinden daha hayırlı bir ev, âilesinden daha hayırlı bir âile ve eşinden daha hayırlı bir eş ver.Onu cennete koy.Onu kabir ve cehennem azabından koru." (63)

Yakını ölen veya başına bir belâ gelen kimsenin yapacağı duâ:

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellembuyuruyor ki:"Bir müslüman, başına bir belâ gelir de ardından da:

((

"Biz, Allah'a âitiz ve O'na döneceğiz. Allahım!Başıma gelen belâ sebebiyle bana ecir ver ve bana daha hayırlısını bağışla." diye duâ ederse, Allah da ona daha hayırlısını bağışlar." (64)

Müslümanın müslüman kardeşine başsağlığı dilerken yapacağı duâ:

Müslüman, bir müslüman kardeşine başsağlığı dilerken, Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-, kızı Zeyneb'in kendisini vefât eden oğlu için çağırdığında,ashâbına kızına şöyle demelerini emretmişti:

((

))

51

"Aldığı (can) da verdiği (can) da Allah'ındır. Her şey Allah'ın katında belirli bir ecele bağlıdır.Sabretsin ve karşılığını Allah'tan beklesin." ⁽⁶⁵⁾

Çocuk yaşta ölen kimsenin cenâzesinde yapılan duâ:

Çocuk yaşta ölen kimsenin cenâzesinde çocuğun anne ve babası için duâ ederek şöyle denir:

))

((

"Allahım!Onu anne ve babasına cennete girişte öncü ve selef, kendileri için saklanmış bir nimet kıl.Onunla, anne ve babasının mîzânını ağırlaştır ve gönüllerine sabır ver. Anne ve babasını ondan sonra saptırma ve ecrinden onları mahrum etme." (66)

Not:Cenâzeye iştirak eden kimse cenâzeyi defnetmeye giderken yolda dünyalık bir konuda konuşabilir mi?

Kıymetli kardeşim!

Bilmelisin ki -Allah sana merhamet etsintercih edilen doğru görüş; bu ümmetin ilk müslümanlarının izlediği yoldur ki onlar, cenâzey teşyî ettiklerinde yolda cenâze ile birlikte sükûnet içerisinde yürürlerdi.Zikir veya başka bir şeyle meşgul oluyorsa, sesini yükseltmemesi gerekir. (67)

Cenâzeyi defnettikten sonra yapılan duâ:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellemölüyü defnettikten sonra kabrin üzerinde durur ve şöyle derdi: "Kardeşinize Allah'ın onu bağışlamasını ve onu (hak üzere) sâbit kılmasını dileyin. Zirâ o şu an sorgulanmaktadır." (68)

Cenâze namazında ölüye fayda veren duâ:

Not:İslâm âlimleri,duânın ölüye fayda ver-diğini ve yapılan duânın sevâbının ona ulaştığı hususunda ittifak etmişlerdir. ⁽⁶⁹⁾ Müslümanın cenâze namazında Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bize öğrettiği gibi duâ etmesi gerekir:

))

[] []

"Allahım!Dirimize ve ölümüze, küçüğümüze ve büyüğümüze, erkeğimize ve kadınımıza, burada bulunanımıza ve bulunmayanımıza mağfiret eyle.Allahım!Bizden kimi yaşatırsan,onu îmân üzere yaşat.Kimi de öldürürsen, İslâm üzere öldür.Allahım!Bizi onun

ecrinden mahrum etme ve bizi ondan sonra saptırma." ⁽⁷⁰⁾

Not:Müslümanın müslüman üzerindeki haklarından birisi, ölümünden sonra da olsa müslüman onun iyi yönlerini zikretmesidir:

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyuruyor: "Ölülere küfretmeyin.Zirâ onlar, yaptıklarının karşılığını görmektedirler." ⁽⁷¹⁾

Kabir ziyâretinde yapılan duâ:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellemkabristana gidildiğinde,müslümanın kabristandakilere şöyle duâ etmesini öğretmiştir:

))

((

"Bu diyârın mü'min ve müslüman sâkinleri! Allah'ın selâmı üzerinize olsun.Biz de Allah'ın izniyle size kavuşacağız (sizler gibi

 $\"{o}lece \ddot{g}iz).Allah'tan bize ve size <math>\^{a}$ fiyet dilerim." $^{(72)}$

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Gece ve gündüz yapılan duâ ve zikirler :

Bilmen gerekir ki (kıymetli kardeşim!) -Allah sana merhamet etsin- bu konudaki duâ ve zikirler sayılamayacak kadar pekçok olup onları bu kitapçıkta toplamak mümkün değildir.Bu kolay kitapçığı hazırlamaktaki gâyemiz; duâ ve zikirlerin ezberlenmesinin kolay olması ve bunlara bağlı kalınması için, sahîh olanlarını diğerlerinden ayırt etmek olmuştur.İşte bu duâ ve zikirlerden bir kısmını sana takdim ediyor ve onları ezberlemeni diliyorum.Allah'tan bu konuda sana yardım etmesini niyaz et,âciz olma. Senin için ondan daha faydalısı olmayan şeyleri öğrenmeye gayret et.

Sabah ve akşam yapılan duâlar Uykudan uyanınca yapılan duâ: ((

))

))

((

"Hamd, bizi öldürdükten ^(*) sonra tekrar dirilten Allah'adır.Dönüş de O'nadır."⁽⁷³⁾

"Her türlü hamd, bedenime âfiyet verip rûhumu bana iâde eden ve bana kendisini zikretme imkânı tanıyan Allah'adır." ⁽⁷⁴⁾ Ardından Âyet'el-Kürsî'yi okur:

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهُ إِلَّا هُواَلْحَى الْقَيْوُمُ لَا تَأْخُذُهُ إِلَى اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّا لَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ واللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ ولَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّاللَّا لَا اللَّهُ وَاللَّا لَا اللَّلَّالِمُ اللَّالَّلَّا لَا اللَّالَّا لَاللَّا لَا اللَّا

^(*) Uyku,Allah Teâlâ'nın buyurduğu gibi küçük ölümdür.Geniş bilgi için, Zümer Sûresi:42.âyetin tefsîrine bakınız. (Mütercim)

مَن ذَا الَّذِى يَشْفُعُ عِندُهُ ۚ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيَدِيهِ مِ وَمَا خَلْفَهُمُ ۖ وَلَا يُحِيطُونَ مِشَىءٍ مِنْ عِلْمِهِ ۚ إِلَّا بِمَا شَاءً ۚ وَسِعَ كُرْسِيَّهُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضُ

وَلَا يَثُودُهُ مِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ ٱلْعَلِيُّ ٱلْعَظِيمُ

[سورة البقرة:255]

"Allah, odur ki kendisinden başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O, Hayy'dır.O, her şeyi tutan Kayyûm'dur. Kendisine ne bir uyuklama, ne de bir uyku gelir.Gökte ve yerde ne varsa O'nun mülküdür.İzni olmadan hiç kimse, O'nun yanında başkasına şefâat edemez.O'nun ilmi, (kâinâtta olmuş,şu an olmakta olan ve gelecekte olacak) her şeyi kuşatmıştır. O, kullarının (gelecekte yapacaklarıyla geçmişte yaptıklarının) hepsini bilir.O bildir-

medikten sonra yarattıklarından hiç kimse, O'nun ilmine erişemez.O'nun kürsüsü^(*), gökleri ve yeri içine alır.Gökleri ve yeri

korumak O'na zor gelmez.O,zâtı ve sıfatlarıyla bütün yarattıklarından yüce ve büyüktür."(Bakara Sûresi:255)

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'den bildirildiğine göre,o şöyle buyurmaktadır: "Yatağına uzandığında âyet'el-kürsî'yi okursan, Allah tarafından üzerinde koruyucu bir melek bulunur ve sabaha kadar şeytanı sana yaklaştırmaz." (75)

Ardından İhlâs, Felak ve Nâs sûrelerini üçer defa okur.Çünkü Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-şöyle buyurmaktadır:"-Bu sûreleri okursan- seni her türlü kötülüklerden korur." ⁽⁷⁶⁾

^(*)Kürsü;Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'den bildirildiğine göre,Allah-azze ve celle-'nin ayaklarını koyduğu yerdir.Ancak kürsünün nasıl olduğunu Allah'tan başka kimse bilemez.Geniş bilgi için Taberânî'nin''el-Mu'cemul-Kebir'' "Kitabul-Ayn", "Abdullah b. Abbâs'ın -Allah ondan râzı olsun-rivâyet ettiği hadisler, bölümü", Cilt:12, Sayfa:31 Hadis no:(12404)'e bakınız. (Mütercim)

Sabahladığında veya akşamladığında, Peygamber-*sallallahu aleyhi ve sellem-*'in yaptığı *Bağışlanma dileme duâsını* okur:

))

L

"Allahım!Sen benim Rabbimsin.Senden başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.Beni sen yarattın ve ben, senin kulunum.Gücüm yettiğince sana verdiğim söz üzereyim.Yaptıklarımın şerrinden sana sığınırım.Bana olan nimetlerini kabul ve günahlarımı da itiraf ediyorum.Beni bağışla

61

(Allahım!) Çünkü senden başka günahları bağışlayacak hiç kimse yoktur."

Sabahlayınca yapılan duâ:

))

((

"Allahım! Senin yardımınla sabahladık ve yine senin yardımınla akşamladık. Senin yardımınla yaşar ve yine senin yardımınla ölürüz.Dönüş de sadece sanadır."

Akşamlayınca yapılan duâ:

))

((

"Allahım!Senin yardımınla akşamladık ve yine senin yardımınla sabahladık. Senin yardımınla yaşar ve yine senin yardımınla ölürüz.Dönüş de sadece sanadır." ⁽⁷⁸⁾ Yine sabahlayınca şöyle duâ eder:

)

((

"Bizler ve mülk, Allah'a âit olarak sabahladık.Hamd,Allah'adır.Allah'tan başka hakkı ile ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O birdir ve O'nun ortağı yoktur.Mülk O'nundur.Hamd da O'nadır.Ve O'nun her şeye gücü yeter."

Yine akşamlayınca şöyle duâ eder:

))

((

"Bizler ve mülk, Allah'a âit olarak akşamladık.Hamd, Allah'adır.Allah'tan başka hakkı ile ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur. O birdir ve O'nun ortağı yoktur.Mülk O'nundur.Hamd da O'nadır.Ve O'nun her şeye gücü yeter."

Dilerse bu duâya şunu da ekleyebilir:

))

((

"Rabbim!Senden bu gecede olanın ve bu geceden sonra olacak olanın hayrını dilerim.Yine bu gecede olanın ve bu geceden sonra olacak olanın şerrinden de sana sığınırım." (79)

Cuma gününün sabahında yapılan duâ:

Bilmen gerekir ki (kıymetli kardeşim!) -Allah sana merhamet etsin-daha önce zikrettiğimiz duâ ve zikirlerin hepsi bu gün için de geçerlidir.Ayrıca buna ilâve olarak, Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'e bol

bol salât ve selâmda bulunmak gerekir. Çünkü Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-şöyle buyurmaktadır: "Günlerinizin en fazîletlisi; Cuma günüdür.O günde bana çokça salât ve selâmda bulunun..." (80)

Uykudan önce yapılan duâ ve zikirlerle ilgili bölüm:

Bilmen gerekir ki kardeşim!-Allah sana merhamet etsin ve seni korusun-uyumak isteyen kimsenin bazı fiillerle duâ ve zikirleri yapması sünnettir.Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine tâbi olmak isteyene, ezberlenmesi kolay olsun diye bunları delîlleriyle birlikte sırasıyla zikredeceğim. (81)

Söz ve fiillerden oluşan bazı duâ ve zikirler:

- 1-Âyet'el-Kürsî'yi okumak.
- 2-Bakara Sûresinin son iki âyetini okumak.
- 3-Kâfirûn Sûresini okumak.
- 4-İhlâs,Felak ve Nâs sûrelerini okuyarak avuçlarına üfleyip başından ve yüzünden başlamak sûretiyle bedeninden dokunabil-

diği yere kadar meshetmesi.(Bunu üç defa tekrarlar).

5-Otuz dört defa 'Allahu Ekber' ^(*) otuz üç defa 'Elhamdulillah' ve otuz üç defa 'Subhânallah' demek.

6-Şöyle duâ etmek:

"Allahım!Senin adınla yaşar ve senin adınla ölürüm."

7-Şöyle duâ etmek:

))

((

"Rabbim!Senin adınla yanımı (yatağa) koydum ve ancak senin irâdenle onu kaldırı-

^(*) Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'den bildirilen bu haɗiste otuz dört defa "Allahu Ekber" denir.

rım.Eğer rûhumu(uykuda) alırsan,ona mer-hamet et.Eğer onu geri gönderirsen (rûhumu almazsan), sâlih kullarını koruduğun gibi, onu da koru." 8-Şöyle duâ etmek:

))

(([]

"Allahım!Nefsimi sana teslim ettim. İşimi sana havale ettim.Yüzümü sana çevirdim. Senden ümit ederek ve senden korkarak sırtımı sana dayadım.Senden başka sığınak ve kurtuluş yoktur.İndirmiş olduğun kitaba (Kur'ana), göndermiş olduğun peygambere

(Muhammed'e) îmân ettim." Bu duâ, yapacağı son duâ olsun.

Yukarıdaki duâ ve zikirlerin delîlleri:

1-Bu konudaki haber, Ebû Hureyre'den haber verilen rivâyettir ki şeytan, Ramazan ayındaki zekât hurmalarından hırsızlık yapmak için üç gün boyunca kendisine gelmiş ve ona: "Yatağına uzandığında, Âyet'el-Kürsî'yi oku." demiştir.Ebû Hureyre-Allah ondan râzı olsun-durumu Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e bu durumu haber verdiğinde,Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- ona: "Kendisi çok yalancı olduğu halde o, sana doğruyu söyledi." diye buyurmuştur. (82)

2-Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellembuyuruyor ki:"Her kim, geceleyin (yatmadan önce) Bakara Sûresinin son iki âyetini okursa, o iki âyet gecesi boyunca kendisine yeter." (83)

3-Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellembuyuruyor ki: "Kâfirûn sûresini okur, ardından yatarsan, şirkten uzak olursun." ⁽⁸⁴⁾ 4-Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-yatağına uzandığı zaman,avuçlarına üfleyip İhlâs,Felak ve Nâs sûrelerini okur, ardından elleriyle vücûdunu meshederdi.

5-Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-Hz.Ali ile Hz.Fâtıma'ya-Allah ikisinden de râzı olsun-şöyle buyurdu: "Yatağınıza uzandığınızda, otuz dört defa Allahu Ekber, otuz üç defa Elhamdulillah, otuz üç defa Subhânallah, deyin." (86)

6-Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-yatağına uzandığı zaman şöyle derdi:

"Allahım!Senin adınla yaşar ve yine senin adınla ölürüm." ⁽⁸⁷⁾

7-Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellembuyuruyor ki: "Sizden biriniz, yatağına uzandığında, elbisesinin alt kısmı ile yatağını süpürsün. Zirâ kendisinden sonra yatağın üzerinde neyin kaldığını bilemez.Bu yüzden yatağına uzandığında şöyle desin:

))

((

"Rabbim!Senin adınla yanımı (yatağa) koydum ve ancak senin irâdenle onu kaldırırım.Rûhumu (uykuda) alırsan,ona merhamet et.Eğer onu geri gönderirsen (rûhumu almazsan), sâlih kullarını koruduğun gibi, onu da koru." (88)

8-Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellembuyurdu ki: "Yatacağın zaman, namaz için abdest alır gibi abdest al ve sağ tarafına yat.Ardından da ve şöyle duâ et:

(([

"Allahım! Nefsimi sana teslim ettim.İşimi sana havale ettim.Yüzümü sana çevirdim. Senden ümit ederek ve senden korkarak sırtımı sana dayadım.Senden başka sığınak ve kurtuluş yoktur.İndirmiş olduğun Kur'an'a,gönderdiğin peygambere îmân ettim." Eğer o gece ölürsen,fitrat (İslâm) üzere ölmüş olursun. Bunlar, söyleyeceğin son sözün olsun." (89)

Rüyâsında hoşuna giden bir şey gördüğünde yapılan duâ:

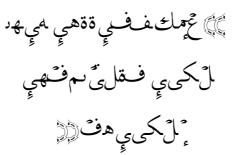
Eğer gördüğü rüyâ hoşuna gidiyorsa, O rüyâ Allah'tan olup, şöyle duâ eder:

(())

"Elhamdulillah/Hamd, yalnızca Allah'adır." Daha sonra sevdiği insanlara bu rüyâyı anlatır.

Riyâsında hoşuna gitmeyen bir şey gördüğünde yapılan duâ:

Eğer hoşuna gitmeyen bir rüyâ gördüyse, o rüyâ şeytandan olup şöyle duâ eder:

"Şeytandan ve gördüğüm rüyânın şerrinden Allah'a sığınırım."Ardından üç defa

soluna hafifçe tükürür ve gördüğü rüyâyı kimseye anlatmaz.

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Sizden biriniz, hoşuna giden bir rüyâ görürse, o Allah'tandır.O rüyâyı gördüğünden dolayı Allah'a hamd etsin ve onu (istediği) insanlara anlatsın.Hoşuna gitmeyen bir rüyâ görürse, o şeytandandır.O rüyânın şerrinden Allah'a siğinsin. Kimseye anlatmazsa, o rüyâ kendisine bir zarar veremez." (90)

Gece uykudan uyandığı zaman tekrar uyumak istediğinde yapılan duâ:⁽⁹¹⁾

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Her kim, uykudan uyanır ve tekrar uyumak ister ve;

))

((

"Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O birdir ve O'nun ortağı yoktur.Mülk O'nundur.Hamd da O'nadır.Ve O'nun her şeye gücü yeter.Hamd Allah'adır.Allah'ı her türlü noksanlıklardan tenzih ederim.Allahtan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.Allah en büyüktür. Güç ve kuvvet, ancak Allah'tandır."der ve ardından:

(())

"Allahım!Beni bağışla" der veya başka bir şekilde duâ ederse,duâsı kabul olunur. Abdest alır namaz kılarsa, namazı kabul olunur." ⁽⁹²⁾

BEŞİNCİ BÖLÜM

İbâdetlerle alâkalı duâ ve zikirler (Namaz ve onunla bağlantılı konulardaki duâ ve zikirler, zekât, oruç, hacve umre ilgili duâ ve zikirler):

Namaz ve namazla alâkalı konulardaki duâ ve zikirler:

Tuvalete girerken yapılan duâ:

Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*-tuvalete girmeden önce şöyle duâ ederdi:

"Allahım!Erkek ve dişi şeytanların şerrinden sana sığınırım." ⁽⁹³⁾

Not:Tuvalette def'i hacet esnâsında zarûret dışında zikirde bulunmak veya konuşmak, mekruhtur.Aksıran kimseye tuvaletten "Yerhamukellah" (Allah sana merhamet etsin) denilmez.Selâm verene içeriden "Aleykumus-selâm" denilmez.Ezân okunurken, müezzinin dedikleri tekrarlanmaz.

"Çünkü sahâbeden birisi, Peygambersallallahu aleyhi ve sellem-'e küçük abdestini yaparken uğramış ve ona selâm vermiş, ancak Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-onun selâmını almamıştır. ⁽⁹⁴⁾

Tuvaletten çıkarken yapılan duâ:

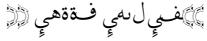
Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*tuvaletten çıkarken şöyle derdi:

"(Allahım!) Beni bağışla." ⁽⁹⁵⁾

Abdest almadan önce yapılan duâ:

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'in: "Abdesti olmayanın namazı kabul olunmaz. Üzerine Allah'ın adını anmayanın abdesti de kabul olunmaz." hadîsi gereği, abdestten önce ;

"Bismillah/Allah'ın adıyla (başlarım)"der. (96) **Abdest aldıktan sonra yapılan duâ:**

Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-*'in öğrettiği gibi duâ eder.Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem*şöyle duâ ederdi:

))

((紫

"Şehâdet ederim ki Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O birdir ve O'nun hiçbir ortağı yoktur.Yine şehâdet ederim ki Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem- O'nun kulu ve elçisidir."

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellembuyuruyor ki:"Her kim, güzelce abdest alır, ardından da:

))

((

"Şehâdet ederim ki Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur. O birdir ve O'nun hiçbir ortağı yoktur.Yine şehâdet ederim ki Muhammedsallallahu aleyhi ve sellem-O'nun kulu ve elçisidir." derse, cennetin sekiz kapısı ona açılır ve

dilediğinden içeriye girer." (97)

Abdest alındıktan sonra iki rekât namaz kılınır mı?

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellembuyuryor ki:"Her kim, benim abdestim gibi abdest alır, ardından da iki rekât namaz kılar,bu iki rekât namazda dünya kelâmından bir şey konuşmazsa, geçmiş (küçük) günahları bağışlanır." ⁽⁹⁸⁾

Not:Boy abdesti alan kimse ile teyemmüm alan kimsenin,ayrıca abdest duâlarını da okumaları müstehaptır.Ancak hayız ve cünüp olan kimselerin Kur'an okuma niyeti ile besmele çekmeleri câiz değildir. (99)

Câmiye giderken yolda yapılan duâ:

))

)) ((

((

"Allah'ın adıyla başlarım.Allah'a tevekkül ettim.Güç ve kuvvet, ancak Allah'ındır. Allahım!Sapıtmaktan ve saptırılmaktan, ayağımın kaymasından veya kaydırılmasından, zulmetmekten veya zulme uğramaktan, câhil kalmaktan veya câhil bırakılmak- tan sana sığınırım.Allahım! Kalbimde, gözümde, kulağımda, sağımda, solumda, üstümde, altımda, önümde ve arkamda bir nûr eyle.Bana büyük bir nûr eyle." (100)

Câmiye girerken yapılan duâ:

))

((

"Allah'ın adıyla (başlarım).Salât ve selâm Rasûlullah'ın üzerine olsun.Allahım!Rahmetinin kapılarını bana aç."

Câmiden çıkarken yapılan duâ:

))

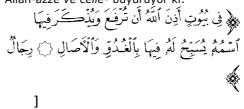
((

"Allah'ın adıyla (başlarım).Salât ve selâm Rasûlullah'ın üzerine olsun. Allahım!Senin fazlını isterim."

Câmiye girerken, önce sağ ayağını içeriye atar.Câmiden çıkarken de sol ayağını önce dışarıya atar. (101)

Câmide iken yapılması müstehap olan şeyler:

Müslüman, câmide bulunduğu sırada Allah'ı bol bol anar, namaz kılar ve Kur'an okur. Allah-*azze ve celle*- buyuruyor ki:

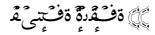
[37-36:

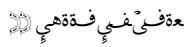
"(Bu aydınlatıcı nûr) Allah'ın inşâ edilip yüceltilmesine ve oralarda (Kur'an okunarak, tesbih ve tehlil getirilerek) adının anılmasına izin verdiği câmilerdedir.Oralarda sabah akşam(namaz kılmak sûretiyle) O'nu zikreden kimseler vardır." (Nûr Sûresi:36-37)

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Câmiler, ancak binâ edildikleri gâye içindir." (102) Başka bir hadîste şöyle buyurmaktadır: "Câmiler, Allah'ı anmak, namaz kılmak ve Kur'an okumak için binâ edilmiştir." (103)

Ezân okunurken yapılan duâ:

Müezzin ezân okurken, ezânı işiten kimse müezzinin dediklerini tekrar eder.Ancak müezzin; "Hayye ales-salâh" ve "Hayye alel-felâh" dediğinde, işiten kimse her birinin ardından şöyle duâ eder:

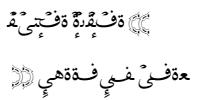

"Güç ve kuvvet, ancak Allah'tandır."

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Ezânı işittiği-nizde, müezzinin söylediği gibi söyleyin."
Hz.Muâviye-Allah ondan râzı olsun-ezânı işittiğinde; "Eşhedu enne Muhammeden rasûlullah" sözüne kadar müezzinin dediğini tekrarlamış, müezzin; "Hayye ales-salâh" dediğinde, o:

"Güç ve kuvvet, ancak Allah'tandır." demiş, ardından:"Peygamberinizi-sallallahu aleyhi ve sellem-böyle derken işittim." demiştir.⁽¹⁰⁴⁾

Ezândan sonra yapılan duâ:

)

عَلَيْكِيْ وَعِلْيُكُونِ

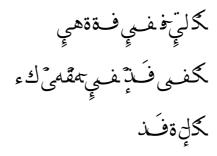
((

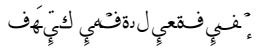
"Allahım!Peygamberin Muhammed'e salât ve selâm eyle.Rab olarak Allah Teâlâ'yı, Peygamber olarak Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem-'i, dîn olarak İslâmı kabul ettim.Bu eksiksiz dâvetin ve kılınacak namazın Rabbi olan Allahım! Muhammed'e vesîleyle fazîleti ihsân eyle.O'nu va'dettiğin (cennetteki) Makam-ı Mahmûd'a kavuştur."

Daha sonra Allah'tan dünya ve âhiret iyiliklerinden dilediğini ister.

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellemşöyle buyurmaktadır: "Müezzini işittiğinizde, onun söylediği gibi söyleyin. Ardından bana salavâtta bulunun." (105)

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellembaşka bir hadîste ise şöyle buyurmaktadır: "Her kim, müezzini işittiğinde:

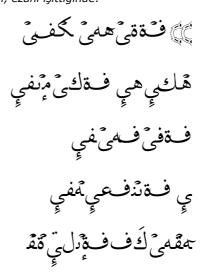

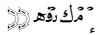

"Şehâdet ederim ki Allah'tan başka hakkı ile ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur. O birdir ve O'nun hiçbir ortağı yoktur. Yine şehâdet ederim ki Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem-O'nun kulu ve elçisidir. Rab olarak Allah Teâlâ'yı, Peygamber olarak

Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem-'i, dîn olarak İslâmı kabul ettim. "derse, (küçük) günahları bağışlanır." ⁽¹⁰⁶⁾ Başka bir hadîste şöyle buyurmaktadır: "Her kim, ezânı işittiğinde:

۪ٞ ڡ۬ةٮڹؙۘڶؾۭٙػڡٛ۫ۮؚٞڡ۬ڣ؞مُق؞ۿ ؙ ؙۿؙؽؙڡؙؗ؋ڣۿۊؠٟ؋ڮؘڡ۬ڡ۬ؿؽؖڮؾۭ

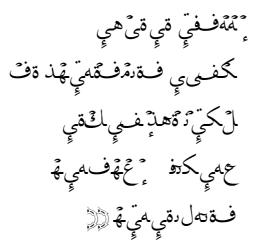

"Bu eksiksiz dâvetin ve kılınacak namazın Rabbi olan Allahım!Muhammed'e vesîleyle fazîleti ihsân eyle.O'nu (cennetteki) va'dettiğin Makam-ı Mahmûd'a kavuştur." derse, kıyâmet günü şefâatım ona vâcip olur." (107) Başka bir hadîste şöyle buyurmaktadır: "Ezân ile kâmet arasında yapılan duâ, reddolunmaz." (108)

İftitah Tekbirinden sonra yapılan duâ:

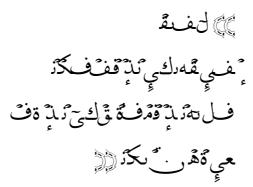
Bilmelisin ki (ey kıymetli kardeşim!)-Allah bana ve sana merhamet etsin- bu konuda peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'den pek çok sahîh hadîs rivâyet edilmiş olup, bunların sahîh olanların-dan bazılarını, ezberlenmesi kolay olsun diye senin için seçtim.Allah-azze ve celle-, beni ve seni

onunla amel etmekte muvaffak kılsın.Bu duâlardan bazıları şunlardır:

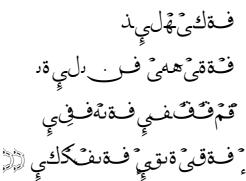
"Yüzümü, şirkten hakka yönelerek gökleri ve yeri yaratan Allah'a çevirdim.Ve ben, O'na ortak koşanlardan değilim.Namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm, âlemlerin Rabbi olan Allah içindir.O'nun hiçbir ortağı yoktur.Ben, bununla emrolundum ve ben müslümanlardanım." (109)

Bu duânın yerine şu duâyı okuyabilir:

"Allahım!Sana hamdederek, seni her türlü noksanlıklardan tenzih ederim.Adın mübârek ve şânın yücedir.Senden başka hakkıyla ibâdet edilecek hiç bir ilâh yoktur."⁽¹¹⁰⁾

Dilerse, şu duâyı da okuyabilir:

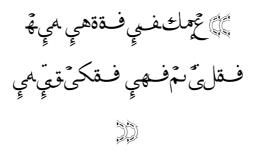
"Allahım!Doğuyla batının arasını uzaklaştırdığın gibi, beni de günahlarımdan uzaklaştır.Allahım!Beyaz elbisenin kirden temizlendiği gibi,beni de günahlarımdan temizle.Allahım!Beni, günahlarımdan su,kar ve dolu ile (temizler gibi) temizle." (111)

Dilerse, şu duâyı da okuyabilir:

قَف كفي كفي تَقْف كفي قَف كفي قَف كفي تَقْف كفي تَقْف كفي تَقْف كفي تَق عَم الله تَعْم الله تُعْم

فىي عيك بهي تذعي هى دَوْ قھدك تِي الله د قل ف فِي عي ة لي كفم على د قنتي ه عد الله "Cebrâîl,mîkâîl ve İsrâfîl'in Rabbi olan, gök-leri ve yeri yaratan, gizli ve açık her şeyi bilen Allahım! Ayrılığa düştükleri konularda kullarının arasında ancak sen hüküm verir-sin. İhtilafa düşüldüğünde, beni izninle hakka ilet. Çünkü sen, dilediğini dosdoğru yola iletirsin." (112)

Not:İstiâze(Allah'a sığınmak) konusunda seçilen cümle:

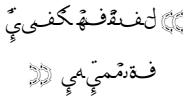

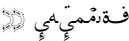
"Allah'ın rahmetin kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım." ⁽¹¹³⁾

Dilerse, onun yerine şunu okur:

"Allah'ın rahmetinden kovulmuş şeytandan, vesvesesinden,kibir ve yalanından hakkıyla işiten ve bilen Allah'a sığınırım." ⁽¹¹⁴⁾

Rükûda yapılan duâlar:

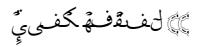

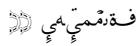

"-Üç defa-Yüce Rabbimi her türlü noksanlıklardan tenzih ederim."

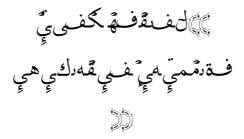
Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Sizden biriniz rükûya eğildiğinde, üç defa:

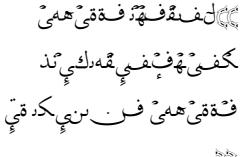

"Yüce Rabbimi her türlü noksanlıklardan tenzih ederim" derse, rükû'u tamamlanmış olur.Bu,rükûnun en az olanıdır." ⁽¹¹⁵⁾ Başka bir hadîste:"Rükûda Rabbinizi yüceltin." buyurmaktadır. ⁽¹¹⁶⁾ Veya rükûda üç defa şöyle duâ eder:

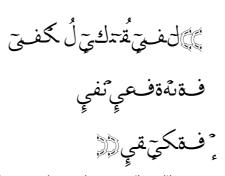

"Yüce Rabbime hamdederek O'nu her türlü noksanlıklardan tenzih ederim." ⁽¹¹⁷⁾ **Dilerse şu duâyı da okur:**

"Rabbimiz olan Allahım!Sana hamd ederek, seni her türlü noksanlıklardan tenzih ederim.Allahım!Beni bağışla." ⁽¹¹⁸⁾

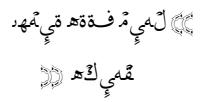
Dilerse şu duâyı da okur:

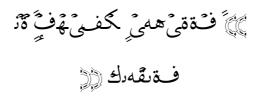
"O, her şeyden çokça tenzih edilen ve mübârek olan; meleklerin ve Rûh'un Rabbi'dir." ⁽¹¹⁹⁾

Not:Rükû ve secdede Kur'an okumak mekrûhtur.⁽¹²⁰⁾ Hz.Ali-Allah ondan râzı olsunşöyle der: "Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-rükû veya secdede iken Kur'an okumamı yasakladı." ⁽¹²¹⁾

Rükûdan doğrulurken yapılan duâ:

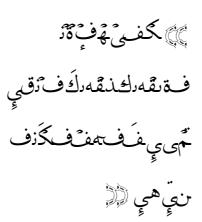

"Allah, kendisine hamd edeni işitir."
Rükûdan tamamen doğrulduktan sonra yapılan duâ:

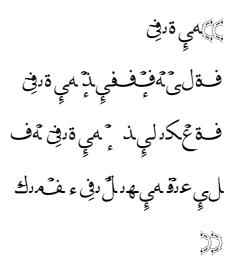
"Rabbimiz olan Allahım!Her türlü hamd, sanadır." ⁽¹²²⁾

Onun yerine şu duâyı okur:

Rabbimiz!Her türlü çok temiz ve mübârek hamd sanadır." (123)

Dilerse şu duâyı da okur:

"Gökler, yer ve her ikisi arasındaki mesâfe dolusu ve bundan başka dilediğin şeyler dolusunca (her türlü hamd, sanadır). ⁽¹²⁴⁾

Dilerse şu duâyı da okur:

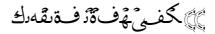
104

,

((

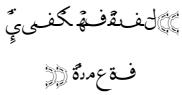
"Her türlü övgü ve şerefe lâyık (Allahım!) Kulun söylemiş olduğu-ki hepimiz sana kuluz-en doğru söz şudur:Allahım! Senin verdiğine hiç kimse mâni olamaz.Mâni olduğuna da hiç kimse veremez.Servet sâhibinin sâhip olduğu şeyler, (sâlih amelden başka) senin yanında kendisine hiçbir faydası olmaz." (125)

Rükûdan tamamen doğrulduktan sonra en az okunacak duâ:

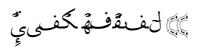

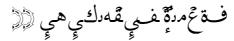
"Rabbimiz!Her türlü hamd, sanadır." (126) Secdede yapılan duâlar:

"-Üç defa-Yüce Rabbimi her türlü noksanlıklardan tenzih ederim." (127)

Veya onun yerine şunu okur:

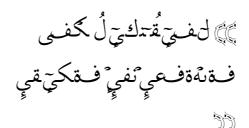

"(Üç defa) Yüce Rabbime hamdederek O'nu her türlü noksanlıklardan tenzih ederim."⁽¹²⁸⁾

Dilerse, şunu da okur:

"Rabbimiz olan Allahım!Sana hamdederek seni her türlü noksanlıklardan tenzih ede-rim.Allahım!Beni bağışla." ⁽¹²⁹⁾

Dilerse, şunu da okur:

"O, her şeyden çokça tenzih edilen ve mübârek olan; meleklerin ve Rûh'un Rabbi'dir." ⁽¹³⁰⁾

Tilâvet secdesinde yapılan duâ:

Secdede yapılan zikirlere ilâve olarak şöyle duâ eder:

"Yüzüm, gücü ve kuvvetiyle onu yaratıp şekillendiren ve ona kulakla göz bahşeden Allah'a secde etti.Her şeyi en güzel bir şekilde yaratan Allah, ne yücedir." ⁽¹³¹⁾ **Bu duâyla birlikte şu duâ da okunur:**

فَ قَةَ قَى هَ هَى فَ فَدَفَفَ قَيِ

فَ عَقَمَ هُمَ عَلَى فَ ذَفَفَ قَيْ هُفَ عَلَى كُفُذَ عُقِي هُفُ وَ الْمُدَّمُ هَى يَ فَعِي هُفُ وَ الْمُدَّمُ هَى يَ فَعِي هُفُ وَ يَ كُنكُفَ إِنَّ فَ قَدَمُ ةَدَهُ فَ قَيْ عَلَى الْمُدَّدَةُ فَ قَدَ مُ قَدَهُ فَ قَيْ مَ عَيْ هَدَادُ لَكُفُ إِنَّ فَ قَدَمُ قَدَهُ فَ قَيْ مَ عَيْ هُذَا الْحَقَالُ فَ قَدَ الْحَقَالُ فَ الْحَدَادُ الْحَقَالُ فَا الْحَدَادُ الْحَقَالُ فَا الْحَدَادُ الْحَقَالُ فَا الْحَدَادُ الْحَقَالُ فَا الْحَدَادُ الْحَقَالُ فَا الْحَدَادُونُ الْحَدَادُ الْحَدَادُ الْحَدَادُ الْحَدَادُ الْحَدَادُ الْح

َ قَنَفَى قَدَهُ فَهِ هِي عِي تَهُ فَ قَنَفَى قَدَةُ هُ فَهِ فَهِ دَ مُفَدِكِي دَكَ فَحِكَ ﴿

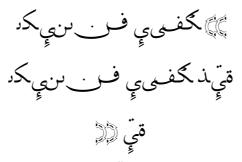
"Allahım!Bu secde sebebiyle katında bana bir ecir yaz ve benden bir günahı sil.Bu secdeyi, katında benim için hazine eyle. Kulun Dâvûd'dan kabul ettiğin gibi bunu da benden kabul eyle." (132)

İki secde arasındaki yapılan duâ:

(([] []

"Rabbim!Beni bağışla.Bana merhamet eyle. Bana âfiyet ver.Bana ihsân eyle.Bana hidâ-yet eyle.Bana rızık ver.Beni yücelt."

Veya şu duâyı okur:

"Rabbim! Beni bağışla. Rabbim! Beni bağışla." ⁽¹³⁴⁾

Teşehhüdde okunan duâ:

۫ۿڣٙڡ۬ؽٙڡٞؾؚؚؽ

ة*ي*ؚ قى ھي

^{*} فقمىًىيٍ فَ فَ فَ فَ ذَ

فَةُلَى قَفَ مُزَّدَدٌ تُحَى هُف

فةهى في تَ كقله فقة هي

مِ فَ كُرُنُفُوهُ لَا فَ قَالَى قَافَهُ

مُةً بهُ فَي مُواتِهُ مَع مِنْ فَ فَ كَي

فةةي

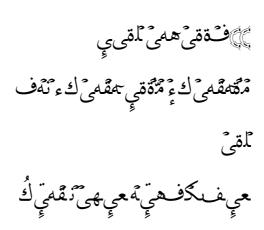
ف قالى قى قى قى قى قى قى قى قى ھەك ئىل ھەك ئى ھەك ئىل ھ

"Bütün ta'zimler,övgüler,duâlar,sâlih amel ve ibâdetler, Allah-azze ve celle- içindir.Ey Peygamber!Allah'ın selâmı, rahmet ve bereketleri senin üzerine olsun.Selâm, bize ve Allah'ın sâlih kullarının üzerine olsun. Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek

hiçbir ilâhın olmadığına,Muhammedsallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna şehâdet ederim." ⁽¹³⁵⁾

Tehnyyattan sonra okunan duâ:

Sahâbe, teşehhüd'den (tehıyyattan) sonra kendisine nasıl salavâtta bulunulması gerektiğini sorunca, Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-onlara şöyle demelerini emretmiştir:

"Allahım!İbrâhîm'e ve âilesine övgüde bulunduğun gibi, Muhammed'e ve âilesine de övgüde bulun.Çünkü sen, övgüye lâyık olansın,şereflisin.Allahım!İbrâhîm'e ve âilesine âlemlerde bereketler verdiğin gibi, Muhammed'e ve âilesine de bereketler ver.Çünkü sen, övgüye lâyık olansın, şereflisin."(136)

Namazda selâmdan önce yapılan duâ:

Duâlardan hoşuna gideni seçer ve onunla duâ eder. $^{(137)}$

Selâmdan önce yapılan, dünya ve âhiret iyiliklerini içerisinde toplayan yapılan bazı önemli duâlar:

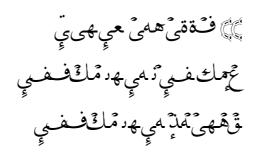
رُورَبَّنَا ءَالِنَا فِي ٱلدُّنْكَا حَسَنَةً وَفِي ٱلْآخِرَةِ حَسَنَةً وَفِي ٱلْآخِرَةِ حَسَنَةً وَفِي ٱلْآخِرة

"Rabbimiz!Dünyada bize (âfiyet, helâl rızık, faydalı ilim ve sâlih amel gibi) güzellikler ver. hirette de cenneti ver ve bizi cehennem azabından koru." (Bakara Sûresi:201)

﴿ رَبَّنَا لَا تُزِعْ قُلُوبَنَا بَعَدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنتَ ٱلْوَهَابُ ﴾ [8:

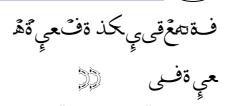
"(İlimde derinleşmiş olanlar şöyle yakarırlar):Rabbimiz!Bizi dînin üzere hidâyete erdirdikten sonra, kalplerimizi sana îmândan ayırma.Bize geniş rahmetini bağışla. Çünkü sen, dilediğine hesapsız veren ihsânı bol olansın." (Âl-i İmrân Sûresi:8)

Bu duâlardan birisi de dört şeyin şerrinden Allah'a sığınarak şöyle duâ eder:

"Allahım!Kabir ve cehennem azabından, hayat ve ölüm fitnesiyle Mesih Deccâl fitnesinden sana sığınırım."⁽¹³⁸⁾

Yine bu duâlardan bazıları:

"Allahım!Yaptığım ve yapacağım, gizli ve açık işlediğim, haddi aştığım ve benden daha iyi bildiğin günahlarımı bağışla.Sen mukaddimsin,âhirette hesaba çekmek için dirilişi öne alansın.Yine sen muahhirsin, dünyadayken dirilişi geciktirensin.Senden başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur." (139)

))

((

"Allahım!Nefsime çok zulmettim.Günahları senden başka hiç kimse bağışlayamaz. Katından bir mağfiretle beni bağışla ve bana merhamet eyle.Çünkü sen, çok çok bağışlayan ve merhamet edensin." ⁽¹⁴⁰⁾

Farz namazlardan sonra yapılması sünnet olan duâlar:

Müslümanın farz namazın akabinde selâm verdikten sonra şu duâları okuması sünnettir: $^{(141)}$

1-

(())

" -Üç defa-Allah'tan bağışlanmayı dilerim."

2-

))

((

"Allahım!Sen selâmsın ve selâmet de sendendir.Ey celâl ve ikrâm sâhibi! Senin hayır ve bereketlerin pek çoktur." (142)

3-

Kur'an ve Sünnetten Seçilmiş Duâ ve Zikirler

122

))

((

"Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O birdir ve O'nun hiçbir ortağı yoktur.Mülk, O'nundur. Hamd da O'nadır.O'nun her şeye gücü yeter.Allahım! Senin verdiğine hiç kimse mâni olamaz. Mâni olduğuna da hiç kimse veremez. Servet sâhibinin sâhip olduğu şeyler,senin katında ona hiçbir fayda veremez. (143)

4-

))

((

"Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O, birdir ve O'nun hiçbir ortağı yoktur.Mülk, O'nundur.Hamd da O'nadır.O'nun her şeye gücü yeter.Güç ve kuvvet, ancak Allah'tandır. Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur. Ancak O'na ibâdet ederiz.Nimet, O'nundur.İhsân da O'nundur.Güzel övgü de O'nadır. Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.Kâfirler hoşlanmasalar da dîni (ibâdeti) yalnızca O'na has kılarız." (144)

(())

"-Subhânallah-Allah'ı her türlü noksanlık-lardan tenzîh ederim."

Otuz üç defa:

(())

"-Elhamdulillah-Hamd, yalnızca Allah'adır." Ve otuz üç defa:

"-Allâhu Ekber-Allah en büyüktür." Yüzüncüsünde ise şöyle duâ eder:

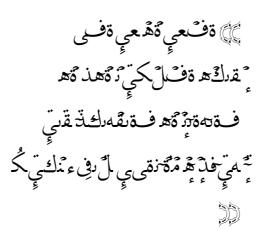
))

((

"Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O, birdir ve O'nun hiçbir ortağı yoktur.Mülk, O'nundur. Hamd da O'nadır.O'nun her şeye gücü yeter." (145)

6-Daha sonra Âyetel-Kürsî ile İhlâs, Felak ve Nâs sûrelerini okur. (146) (147)

7-Ayrıca sabah ve akşam namazlarından sonra şu duâyı on defa tekrar eder:

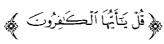

"Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O, birdir ve O'nun hiçbir ortağı yoktur.Mülk, O'nundur.Hamd da O'nadır.O yaşatır ve öldürür. O'nun her şeye gücü yeter." (148)

Vitir namazında okunan sûreler:

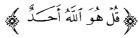
"Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellemvitir namazında, birinci rekâtta:

"Kâfirûn Sûresi"ni,

Üçüncü rekâtta:

"İhlâs Sûresi"ni okur ve üçüncü rekâtın sonunda selâm verirdi." (149)

Vitir veya sabah namazında okunan kunut duâsı: (150)

١ فتة قي همي

فهدكي هي ني مهد هُكْدَقد وهُ دُوقد وهُ دُوقد وهُ دُوقد وهُ دُوقد وهُ دُوقد وهُ دُوقد وهُ دُوقد وهُ وَقَى دُقد وهُ وَقَى دُقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَى دُوقد وَقَالَ وَالْعَالِ وَقَالَ وَقَالَ وَقَالَ وَقَالَ وَقَالَ وَقَالَ وَالْعَالِقُ وَالْعَلَا وَالْعَالِقُ وَالْعَالِقُ وَالْعَالِقُ وَالْعَالِقُ وَالْعَالِقُولُ وَالْعَالِقُولُ وَالْعَالِقُ وَالْعَالِقُ وَالْعَالَ وَالْعَالِقُ وَالْعَلَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالِقَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعِلَ وَالْعَالِقَ وَالْعَلَاقُ وَالْعَالَ وَالْعَالِقُ وَالْعَالَ وَالْعَالَ وَالْعَالِ وَالْعَالِقُ وَالْعَالِ وَالْعَالِقُ وَال

- نداً مُقَدَّدَةٍ عَيِهِى هُ قَفُ الكي قى الكي قى المي كى مُهدمُ يِذ قَفْفُكُذِيةٌ كُفَى هُفَ قَمُفَ قَمُفَةً دَةً

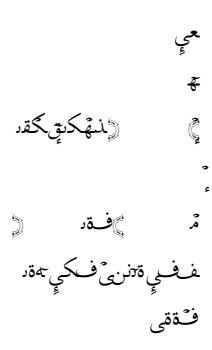
"Allahım!Hidâyet ettiklerinin arasında bana da hidâyet ver.Âfiyet verdiklerinin arasında bana da âfiyet ver.Dost edindiklerinin arasında beni dost edin.Verdiğini, benim için de bereketli kıl.Takdir ettiğin şeylerin şerrinden beni koru.Çünkü ancak sen hükmedersin,sana (kimse) hükmedemez.Dost edindiğin kimse asla zelîl olmaz.Düşman

edindiğin kimse de asla azîz olmaz. Rabbimiz! Sen mübârek ve yücesin." (151) Dilerse, Hz.Ömer ile oğlu Abdullah'ın Allah ikisinden de râzı olsun okudukları kunut duâsını okuyabilir:

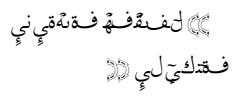

"Allahım!Yalnızca senden yardım ve mağfiret dileriz.Seni inkâr etmez,sana îmân ederiz.Seni inkâr edeni terkederiz.Allahım! Ancak sana ibâdet eder,senin için namaz kılar ve sana secde ederiz. Sana yönelir ve sana koşarız.Rahmetini ümit eder, azabından korkarız.Hak olan azabın kâfirlere erişir.Allahım!Senin yolundan yüz çeviren kâfirlere azap eyle." (152)

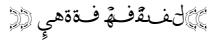
Vitir namazında selâmdan sonra yapılan duâ:

"Her şeyden çokça tenzih edilen ve mübâ-rek olan Allah'ı her türlü noksanlıklardan tenzih ederim."

Bu duâyı üç defa tekrar eder,üçüncüsünde ise sesini (yükselterek) uzatır. (153)

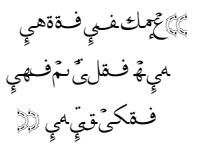
Namazdayken birisi tarafından çağrıldığı zaman yapılan duâ:

"Allah'ı her türlü noksanlıklardan tenzih ederim."

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır:"...Her kim, namazında bir şey olursa, 'Subhânallah' desin." (154)

Namazda şeytan vesvese verince yapılan duâ:

"Allah'ın rahmetinden kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım." der ve sol tarafına hafifçe üç defa tükürür.

Osman b.Ebîl-Âs, Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e namazda kendisine vesvese gelmesinden şikâyet edince, Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-ona:"O, 'Hınzeb' adındaki şeytandır.Namazda sana vesvese verdiğini hissettiğinde, şeytandan Allah'a sığın ve sol tarafına hafifçe üç defa tükür." buyurdu.Osman b.Ebîl-Âs şöyle der:"Bunu yapınca, Allah benden bu vesveseyi giderdi." (155)

Özel namazlara has duâ ve zikirler

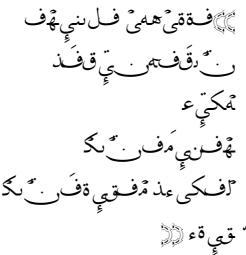
İstiskâ (Yağmur) Duâsı:

 فة قى هى فى النبى ھەفىد فة قى هى فى فىلىنى ھەف ھىد

"Allahım!Bize yağmur yağdır.Allahım! Bize yağmur yağdır.Allahım!Bize yağmur yağdır. Allahım!Bize yağmur ver.Allahım!Bize yağmur ver.Allahım!Bize yağmur ver." (156)

Dilerse şu duâları da okur:

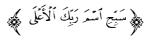
ش ف ققى هى فى فىلىنى مى فى فى فى قى قى قى ئە ئىد ئىلىلىكىدىگ فى ئەلىدىدىگ قىلىلىكىدىگ قىلىلىكىدىگ "Allahım!Kullarınla hayvanlarına yağmur ver.Rahmetini yay ve bu cansız beldeni canlandır." (157)

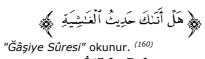
"Allahım!Bize hemen, gecikmeden, fayda veren, zarar vermeyen, bereketli, hazmı

kolay ve imdâdımıza yetişen bir yağmur ver." (158)

İstiskâ (yağmur) namazında, bayram ve Cuma namazlarında olduğu gibi, (159) Fâtiha sûresinden sonra birinci rekâtta:

"A'lâ Sûresi", ikinci rekâtta ise:

İstihâre Duâsı:

Bu hadîs, daha önce üçüncü bölümün başında geçmişti.Özel namazlara has duâlardan olduğu için tekrar burada zikrettik:

))

Kur'an ve Sünnetten Seçilmiş Duâ ve Zikirler

138

[] : -

_

- : -

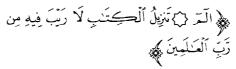
((

"Allahım!Senden ilmine başvurarak hayır ve iyilik,kudretine dayanarak güç dilerim. Senden yüce ihsânını dilerim.Çünkü sen

güç ben yetirirsin, ise güç yetiremem.Sen bilirsin, ben bilemem.Sen bilinmeyenleri en iyi bilensin.Allahım!Bu işin (burada ihtiyacı-nı söyler) benim için;dînimde,yaşantımda, işimin sonunda veya acele ve acele olmayan işimde hayırlı biliyorsan, onu bana takdir edip kolaylaştır. Ardından onu bana bereketli kıl.Şayet bu işin, benim için; dînimde, yaşantımda ve işimin sonunda veya acele ve acele olmayan işimde şer olarak biliyorsan onu benden, beni de ondan uzak tut ve benim için nerede olursa hayır ve iyiliği takdir eyle.Sonra beni ondan râzı kıl." (161)

Cuma günü sabah namazında okunan sûreler:

Birinci rekâtta Fâtiha sûresinden sonra

"Secde Sûresi",

İkinci rekâtta ise:

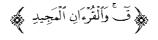

sûrenin bir bölümünü değil de tamamını okumak sünnettir.Bir bölümünü okumak sünnete aykırıdır. $^{(163)}$

Cuma namazında okunan sûreler:

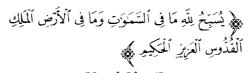
Cuma günü duâların kabul olunduğu vakitte bol bol duâ eder.Bu vakit,"imâmın minbere çıktığı an ile namazın kılındığı" vakte kadar olan zamandır. (164) Bu konudaki en doğru görüş budur.⁽¹⁶⁵⁾

Arasıra, imam olduğundan dolayı;

"Kâf Sûresi"ni okumanın peygamberin sünneti olduğunu insanlara bildirmek için hutbede "Kâf Sûresi"ni okur.

Bazen de Cuma namazının birinci rekâtında "Fâtiha" sûresinden sonra;

"Cumâ Sûresi",

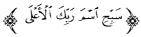
ikinci rekâtta ise;

﴿ إِذَا جَآءَكَ ٱلْمُنْفِقُونَ قَالُواْ نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ اللَّهُ وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ اللَّهُ اللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَكَذِبُوكَ ﴾ الْمُنْفِقِينَ لَكَذِبُوكَ ﴾

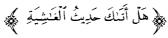
"Münâfikûn Sûresi"ni okur. (167)

Arasıra da sünnet olduğunu bildirmek ve onunla amel etmek için,bayram günü cumâ

gününe denk gelmiş ise birinci rekâtta "Fâtiha" sûresinden sonra;

"A'lâ Sûresi", ikinci rekâtta ise:

"Ğâşiye Sûresi"ni okur.

Aynı şekilde bu iki sûreyi hem bayram hem de cumâ namazında okur. $^{(168)}$

Küsûf (Güneş tutulması) Namazı:

Güneş tutulduğunda, müslümanın yapması gereken; bol bol Allah'ı anması, O'na duâ ve istiğfarda bulunması, güneş tutulması yok olana kadar namaz kılması, sadaka vermesi, elinde köle varsa köle azâd etmesi, Mesih Deccâl fitnesiyle kabir fitnesinden Allah'a sığınmasıdır. Bu saydıklarımıza delîl teşkil eden hadîsleri inşâallah daha sonra zikredeceğiz.

Küsûf namazında imâm birinci rekâtta Fâtiha sûresinden sonra Bakara sûresi kadar bir sûre okur.İkinci rekâtta ise Fâtiha sûresinden sonra Bakara sûresinden daha az olan Âl-i İmrân sûresi kadar bir sûre okur.Her rekâtın rükû ve secdesini uzatır. Güneş tutulması yok olana kadar namazını kılar.

Abdullah b.Abbâs-Allah ondan ve babasından râzı olsun-şöyle der: "Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-zamanında güneş tutulunca, Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-ile birlikte insanlar da namaza durdular.Rasûlullah, (Küsûf) namazında Bakara sûresi (okunacak süre) kadar uzun bir süre kıyamda kaldı.Ardından rükûya eğildi ve uzun bir süre bekledi.Rûküdan doğrulduktan sonra da uzun bir süre bekledi.Daha sonra rükûdan doğruldu ve birinci kıyamdan daha az bir süre kıyamda bekledi." (169)

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellemgüneş tutulmasıyla ilgili olarak şöyle buyurmaktadır: "Allah-azze ve celle-'nin gönderdiği bu mucizeler,(güneş tutulması) hiç kimsenin ölmesi veya hayatta kalması sebebiyle değildir.Ancak,Allah-azze ve celle- onunla kullarını korkutmak ister.Eğer bu mucizelerden bir şey görürseniz, Allah'ı anmaya, O'na duâ ve istiğfarda bulunmaya yönelin." (170)

Başka bir hadîste şöyle buyurmaktadır:

"Hiç şüphesiz ki güneş ve ay, Allah'ın mucizelerinden ikisidir.Hiç kimsenin ölmesi veya hayatta kalması sebebiyle tutulmaz.Güneş veya ayın tutulduğunu gördüğünüz zaman, Allah'a duâ edin ve tutulma olayı yok olana kadar namaz kılın." (171)

Yine bir hadîste şöyle buyurmaktadır: "Güneş veya ayın tutulduğunu gördüğünüz zaman, Allah'a duâ edin ve tekbir getirin, namaz kılın ve sadaka verin." (172)

Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-:* "güneş tutulduğunda köle azâd edilmesini " emretmiştir. (173)

Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-"Küsûf namazı"nın hutbesinde şöyle buyurmuştur: "Hiç şüphesiz ki yakın zamanda kabirlerinizde veya Mesih Deccâl fitnesi gibi bir fitneyle imtihan olunacağınız bana vahyolundu." ⁽¹⁷⁴⁾

Bayram namazlarında okunan süreler:

Bayram namazlarının birinci rekâtında Fâtiha sûresinden sonra "A'lâ" sûresini, ikinci rekâtında ise,Fâtiha sûresinden sonra "Ğâsiye" sûresini okumak sünnettir. (175)

Bayramlarda getirilen tekbirler:

Müslüman,Ramazan ayının son gününün güneşinin batmasıyla (Şevvâl ayının hilâli görülmesiyle) tekbir getirmeye başlar, imâmın bayram namazı hutbesi için minbere çıkıncaya kadar tekbir getirir.

Aynı şekilde kurban bayramında, arefe günü sabah namazından itibâren tekbir getirmeye başlar,bayramın dördüncü günü (Zilhicce ayının on üçüncü gününün) ikindi namazına kadar devam eder. (176)

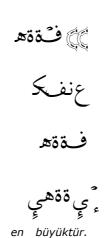
Tekbirin getiriliş şekilleri:

Tercih edilen tekbir şekli şöyledir:

"Allah en büyüktür.Allah en büyüktür. Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur. Allah en büyüktür. Hamd, yalnızca Allah'adır."

Abdullah b.Mesud-Allah ondan râzı olsun-Teşrik günlerinde (Zilhicce ayının 11,12 ve 13.günleri) şöyle tekbir getirirdi:

"Allah en büyüktür.Allah en büyüktür. Allah'tan başka ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.Allah en büyüktür.Hamd, yalnızca Allah'adır." ⁽¹⁷⁷⁾ Zekât ile ilgili duâ ve zikirler bölümü Zekât alan kimsenin (ister vâli, ister zekât memuru, isterse fakir olsun) zekât veren kimseye yapacağı duâ:

Zekât alan kimse, zekât veren kimseye hayırla duâ eder.

Bu duâlardan birisi de şudur:

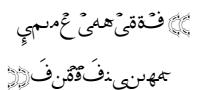
(())

"Allah seni hayırla mükâfatlandırsın."
Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu
konuda şöyle buyurmaktadır:"Her kim,
kendisine bir iyilik yapılır, sonra da iyiliği
yapana;

((

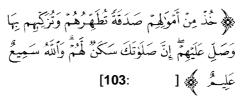
"Allah seni hayırla mükâfatlandırsın."derse, bu sözle övgüde zirveye ulaşmış olur." ⁽¹⁷⁸⁾

Veya şöyle duâ eder:

"Allahım!(Senin yolunda malını)harcayana sen de onun yerine (dünya ve âhirette) başkasını ver." ⁽¹⁷⁹⁾

Soru:Zekât alan kimse,zekât veren kimseye "Allahım!Falanca kimseye salât eyle" diyebilir mi? Çünkü Allah-azze ve cellezekât konusunda şöyle buyurmaktadır:

"(Ey Muhammed!İyi amellerine kötü ameli bulaştırıp da tevbe edenlerin) mallarından zekât al.(Böylece onları günahlarının)

pisliklerinden temizler ve onları (münâfık-lıktan samimî kurtarıp müslümanlar makamına)yüceltmiş olursun.(Günahlarının bağışlanması için) onlara duâ et (ve istiğfarda bulun.Çünkü duâ ve istiğfarda bulunman) onlar için (bir rahmet ve) sükûnettir/gönül rahatlığıdır.Allah (yapılan her duâ ve sözü) hakkıyla işitir, (kulların hal ve niyetlerini) bilir." (Tevbe Sûresi:103)

İmâm Nevevî-Allah ona merhamet etsinşöyle der: "İslâm âlimleri şöyle der: Zekât alan kimsenin, zekât veren kimseye: "Allahım!Falanca kimseye salât eyle" diye duâ etmesi müstehap değildir.Çünkü 'salât' lafzı, Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e hastır.O dilediğine hitap edebilir. Ancak biz, O'nun gibi değiliz.Allah-azze ve celle-'nin:

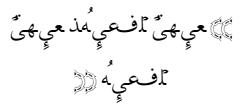
sözünden kasıt;"Onlara duâ et." anlamındadır. ⁽¹⁸⁰⁾

Oruç ile ilgili duâ ve zikirler Hilâl görülünce yapılan duâ:

شفة قى فى قائدى ئەتىلىقى ئەتىلىق ئەتىلىق ئەتىلىق ئەتىلىق ئەتىلىق ئائى

"Allahım!Hilâli bize emniyet,îmân,selâmet, İslâm ve hoşlanıp râzı olduğun şeylerde başarı ayı kıl.(Ey hilâl!) Benim ve senin Rabbin, Allah'tır."

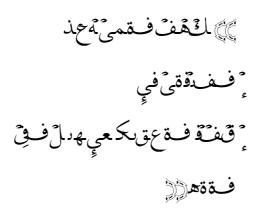
Oruçlunun, kendisine sövene vereceği cevap: Oruçlu kimse, kendisine birisi söverse;

"Ben oruçluyum.Ben oruçluyum." der. (182)
Oruçlu kimsenin, namaz kılmak, zikir yapmak, Kur'an okumak ve duâ etmek gibi hayırlı işleri bol bol yapması müstehaptır.
Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Üç kişinin duâsı reddolunmaz:İftar edinceye kadar

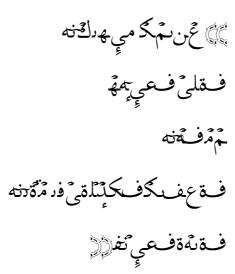
oruçlunun, adâletli devlet başkanının ve zulme uğrayanın." ⁽¹⁸³⁾

İftar ederken yapılan duâ:

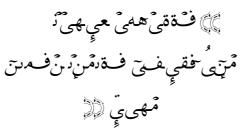
"Susuzluk gitti, damarlar ıslandı ve Allah'ın izniyle ecir sâbit oldu." (184)

Oruçlunun kendisine iftar yemeği verene yapacağı duâ:

"Oruçlular yanınızda iftar etsin,yemeklerinizi iyiler yesin ve melekler sizin için Allah'a duâ etsinler." ⁽¹⁸⁵⁾

Kadir gecesinde yapılan duâ:

"Allahım!Şüphesiz ki sen, çok bağışlayıcısın ve bağışlamayı seversin.Beni bağışla." (186)
Kadir gecesinde Kur'an okumak, mübârek mekânlarda yapılan diğer müstehap zikirlerle duâları bu gecede yapmak müstehaptır.Aynı şekilde bu duâ ve zikirleri itikafta yapmak da müstehaptır. (187)

Hac ve umre ile ilgili duâ ve zikirler:

Bu duâ ve zikirler iki kısımdır:

Birincisi:Yolculukla ilgili duâ ve zikirler.

İkincisi:Hac ve umre ibâdetiyle ilgili duâ ve zikirler.

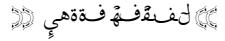
Yolculukla ilgili duâ ve zikirlere gelince, bunların çoğunu daha önce zikretmiştik. Ancak fayda hâsıl olması için bu duâ ve zikirlere şunları da ilâve edebiliriz:

Yolculuk esnâsında binekle giderken tepe gibi yüksek yere çıkıldığı zaman yapılan duâ:

"Allahu Ekber/ Allah en büyüktür."

Yolculuk esnâsında binekle giderken inişe geçildiği zaman yapılan duâ:

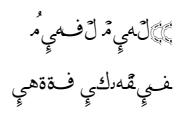
"Subhânallah/Alahım!Seni her türlü noksanlıklardan tenzih ederim."

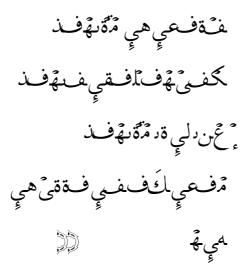
Câbir b.Abdullah-Allah ondan râzı olsunşöyle der:"(Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-ile hac veya umreden dönerken) tepe gibi yüksek yerlere çıktıkça 'Allahu Ekber', yüksek yerden vâdi gibi yerlere inişimizde ise 'Subhânallah' derdik."

Bineği tökezleyen ne yapması gerekir?

Bineğine lânet etmemesi gerekir.Çünkü Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-hayvanlara lânet etmeyi yasaklamıştır. Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-yolculuk sırasında bir kadının lânet ettiği binek hakkında şöyle buyurmuştur: "O hayvanı bırakın.Zirâ o lânetlidir." (189)

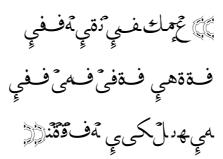
Yolcunun seher vaktine girdiğinde yapacağı duâ:

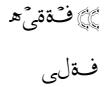
"Üzerimize olan güzel muâmele ve nimetleri için Allah'a yaptığımız hamdi işiten işitti. Rabbimiz!Bizi koru ve lütfunu bize ihsan eyle.Cehennemden Allah'a sığınırım." (190)

Yolculuk ve diğer zamanlarda bir evde konaklamak istediğinde yapılan duâ:

"Yarattıklarının şerrinden Allah'ın noksansız kelimelerine sığınırım." ⁽¹⁹¹⁾

Yolculuk sırasında bir belde veya köye girdiğinde yapılan duâ:

فةلي

عمدة

فةلي

لَّكُكُلُهُ

ã

ئے

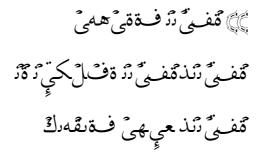

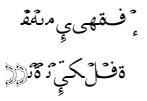

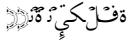
"Yedi kat semâ ile bu yedi kat semânın gölgelediklerinin, yedi kat yerle bu yedi kat yerin barındırdıklarının, rüzgârların rüzgârların sürükleyip götürdüklerinin Rabbi olan Allahım!Senden bu köyün, köy halkının ve bu köyde bulunanların hayrını dilerim. Yine bu köyün, köy halkının ve bu köyde bulunanların şerrinden sana siğınırım." (192)

Hac ve umre ibâdetinde yapılan duâlara gelince, bu duâların bazılarını daha önce zikretmiştik.Abdest veya boy abdesti alır-ken,elbise giyerken yapılan duâların tama-mını ihrama girerken de yapar -burada giyilen elbise ridâ ve izârdan oluşan ihram elbisesidir-.İşte sana bu duâların hepsini takdim ediyorum:

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- **ihrama girdiğinde şöyle telbiye getirirdi:**

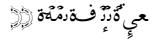

"Buyur, Allahım, buyur.Buyur, senin hiçbir ortağın yoktur, buyur.Her türlü hamd, sanadır.Nimet ve mülk senindir.Senin hiçbir ortağın yoktur." (193)

Dilerse, şu duâyı da okur:

⁻ فة د

"Buyur(Allahım)buyur.Saadetler içerisinde ol(Allahım)saadetler içerisinde.Hayrın hepsi senin elindedir.Buyur(Allahım).Yakarış ve her türlü (sâlih) amel sanadır." (194)

Umre yapan, telbiyeyi ne zaman bırakır?

Umre yapan kimse, Mescid-i Haram'a girdiği zaman telbiye getirmeyi bırakır. İbn-i Ömer-Allah ondan ve babasından râzı olsun- umrede Mescid-i Haram'a girdiği zaman telbiye getirmeyi bırakırdı.⁽¹⁹⁵⁾

Hac yapan, telbiyeyi ne zaman bırakır?

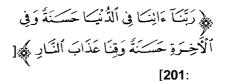
Hac yapan kimse, bayramın birinci günü Akabe cemresine -büyük cemreye- taş atacağı zaman telbiye getirmeyi bırakır. "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- Akabe cemresine taş atıncaya kadar telbiye getirmeye devâm ederdi."

Tavaf esnâsında meşrû olan duâlar:

-Haceri Esved'e geldiğinde, ona (elleriyle dokunur,dokunamazsa hizâsına geldiğinde) sağ eliyle işâret ederek "Allahu Ekber" der. "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-(Vedâ haccında) devenin üzerinde Kâbe'yi tavaf etti.Haceri Esved'in hizâsına geldik-çe elinde bir şeyle (bastonuyla) ona işâret eder ve tekbir getirirdi." (197)

Soru:Hac veya umre yapan kimse, tavaf esnâsında firsat buldukça Kâbe'nin her köşesine ellerini sürer (istilâm eder) mi? Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti gereği; Kâbe'nin Haceri Esved ve Rüknü Yemânî köşesinden başka bir yeri istilâm edilmez. (198)

Tavaf sırasında Rüknü Yemânî ile Haceri Esved arasında yapılan duâ: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-Rüknü Yemânî ile Haceri Esved arasında şu âyeti okurdu:

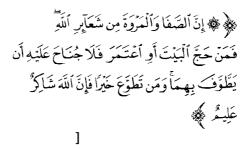

"Rabbimiz!Dünyada bize (âfiyet, helâl rızık, faydalı ilim ve sâlih amel gibi) güzellikler ver. hirette de cenneti ver ve bizi cehennem azabından koru." (Bakara Sûresi:201) (199)

Makamı İbrâhîm'in arkasında kılınan tavaf namazında okunan süreler:

"Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellemtavaf namazının birinci rekâtında Kâfirûn, ikinci rekâtında İhlâs sûresini okurdu." ⁽²⁰⁰⁾

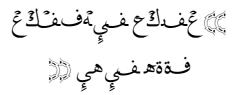
Safa ve Merve arasında sa'yedenin, Safa veya Merve'ye yaklaştığında okuyacağı âyet:

[158:

"Şüphesiz ki Safa ve Merve,(insanların ikisi arasında sa'y ederek ibâdet etmesi için) Allah'ın görünen alâmetlerindendir.Her kim Kâbe'yi hac veya umre amacıyla ziyâret ederse, ikisinin arasında sa'y etmesinde bir günah yoktur.(Bilakis ikisinin arasında sa'y etmesi gerekir).Her kim, samimî olarak Allah için gönüllü bir şey yaparsa, şüphesiz ki Allah,(aza çoklukla karşılık vererek) onu kabul eder ve kullarının amellerini zerre miktarı da olsa bilir ve onu asla kaybetmez." (Bakara Sûresi:158)

Safâ ile Merve arasında sa'yetmeye başlama-dan önce Safâ tepesine yaklaştığında şöyle duâ eder:

"Allah'ın başladığı (Safâ) ile (sa'y etmeye) başlıyorum." ⁽²⁰¹⁾

Safâ veya Merve'ye çıktığında ve Kâbe'yi görünce yapacağı duâ:

"-Üç defa-Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.Allah en büyüktür."

Ardından şöyle duâ eder:

169

))

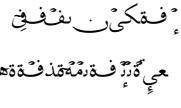
((

"Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O birdir ve hiçbir ortağı yoktur.Mülk ve hamd, O'nundur.Ve O'nun, her şeye gücü yeter.Allah'tan başka hakkı ile ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O birdir.O,va'dini yerine getirerek kuluna (Muhammed'e) yardım etmiş ve bütün toplulukları tek başına mağlup etmiştir."

Daha sonra dilediği şekilde duâ eder. (202)

Zilhicce'nin 9. günü güneş doğduktan sonra Mina'dan Arafat'a giderken yapılan duâ:

فَيْ الْحُدَّدُ ثَفَى مَا الْحُدَّدُ اللهِ

عُنىڭكىدف قەھ

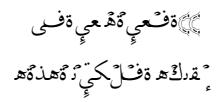
"Buyur Allahım, buyur.Buyur, senin hiçbir ortağın yoktur,buyur.Hamd ve nimet senindir.Mülk de sana âittir.Senin hiçbir ortağın yoktur.Buyur(Allahım) buyur.Saadetler içerisinde ol (Allahım) saadetler içerisinde ol. Hayrın hepsi senin ellerindedir.Buyur (Allahım).Yalvarıp yakarmak ve her türlü (sâlih) amel sanadır.Allah en büyüktür..."

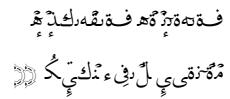
Yukarıdaki telbiyenin tamamını fırsat buldukça getirir. ⁽²⁰³⁾

Hacının Arafat'ta yapacağı duâ:

Arafat'ta iken (kıbleye yönelip)ellerini kaldırarak bol bol duâ etmesi ⁽²⁰⁴⁾ ve samimî bir şekilde Allah'ı zikretmesi müstehaptır.Çünkü duâların en hayırlısı, Arefe gününün duâsıdır.

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır:"Duâların en hayırlısı, Arefe gününün duâsıdır. Benim ve benden önceki peygamberlerin söylemiş olduğu en hayırlı söz:

"Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.O birdir ve O'nun hiçbir ortağı yoktur.Mülk ve hamd, O'nundur. O'nun her şeye gücü yeter."sözüdür. (205)

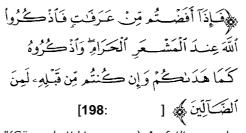
Bayramın birinci günü sabah namazından sonra ortalık ağarıncaya kadar yapılması meşrû olan şeyler:

*Meş'ar-i Haram'da -yani Kuzeh dağında-Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in durduğu gibi, kıbleye yönelerek vakfeye durur.Müzdelife'de herhangi bir yerde vakfeye dursa dahi, vakfesi geçerlidir. Çünkü Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Ben burada vakfeye durdum.Müzdelife'nin her tarafı vakfe yeridir." (206)

*Tekbir(*Allahu Ekber*),tahmid (*Elhamdulillah*) , tehlil (*Lâ ilâhe illallah*) getirmek ve duâ etmek sûretiyle Allah Teâlâ'yı bol bol anması.

*Müşriklere aykırı hareket ederek güneş doğmadan önce Müzdelife'den hareket etmesi.Çünkü Peygamber-*sallallahu aleyhi* ve sellem-böyle yapmıştır. (207)

Allah-azze ve celle-buyuruyor ki:

"(Güneş battıktan sonra) Arafat'tan ayrılıp (Müzdelife'ye) akın ettiğinizde Meş'ar-i Haram'da Allah'ı (tesbih etmek, telbiye getirmek ve duâ etmek sûretiyle) zikredin ve O'nu size gösterdiği şekilde anın.Şüphesiz ki sizler, (hidâyetten) önce (hakkı bile-mez halde) bir sapıklık içerisindeydiniz."

(Bakara Sûresi:198)

"Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-Meş'ar-i Haram'a geldiğinde, yönünü kıble-ye döndü ve ortalık iyice ağarıncaya kadar ayakta Allah'a duâ etti, tekbir getirdi, (Lâ ilâhe illallahu vahdehu lâ şerîke leh.Lehul-mulku velehul-hamdu ve huve alâ kulli şey'in kadîr) dedi.Sonra güneş doğmadan önce Mina'ya hareket etti." (208)

Bayramın birinci günü cemrelerde yapılması meşrû olan işler:

- *Bayramın birinci günü Akabe cemresine taşları atmaya başlamadan önce telbiye getirmeyi bırakır.Çünkü "Rasûlullahsallallahu aleyhi ve sellem-Akabe cemresine taşları atıncaya kadar telbiye getirirdi."⁽²⁰⁹⁾
- * Cemrelere, her taşı tekbir getirerek atar.

- * Küçük ve orta cemrelere taşları attıktan sonra biraz ileriye gidip kıbleye yönelerek ellerini kaldırır ve ayakta uzunca duâ eder.
- * Akabe Cemresine taşları attıktan sonra duâ etmek için beklemez.

Bu saydıklarımızın hepsini Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine göre yapar. (210)

Hacı, Mina'da teşrik günleri boyunca şöyle tekbir getirir:

۵۵ فقة هر ع

ف ةة

ئح

"Allah en büyüktür.Allah en büyüktür. Allahtan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.Allah en büyüktür.Hamd yalnızca Allah'adır." ⁽²¹¹⁾

"Hz.Ömer-Allah ondan râzı olsun-teşrik günlerinde Mina'da çadırında tekbir getirir, Hayf câmiindeki insanlarla çarşıdaki insanlar onu işitir ve onunla birlikte Mina tekbirlerle sarsılırcasına tekbir getirirlerdi." (212) Yine Hz.Ömer-Allah ondan râzı olsun-hac menâsikini bitirdikten sonra, çokça Allah'ı zikreder ve şu âyetleri okurdu:

﴿ رَبِّنَا ءَانِنَا فِي ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي ٱلْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّادِ ﴾ [:201]

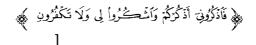
"Rabbimiz!Dünyada bize (âfiyet, helâl rızık, faydalı ilim ve sâlih amel gibi) güzellikler ver. hirette de cenneti ver ve bizi cehennem azabından koru." (Bakara Sûresi:201)

"Нас ibâdetlerinizi bitirince, babalarınızı (iftiharla) andığınız gibi hatta ondan daha kuvvetli bir şekilde Allah'ı anın.İnsanlardan (tek derdi dünyalık şeylere sahip olmak) olan öyle kimseler vardır ki (Allah'a) şöyle yalvarırlar:Rabbimiz!Bize dünyada (sıhhat, mal ve evlât) ver.Böyle kimselerin (âhireti istememeleri ve dünyaya meyletmelerinden dolayı) âhirette hiçbir nasibi yoktur. Onlardan (îmân eden) öyle kimseler de vardır ki (Allah'a) şöyle yalvarırlar: Rabbimiz!Bize dünyada (sıhhat, helâl rızık, faydalı ilim ve sâlih amel gibi) iyilikler ver. Âhirette de bize cenneti ver ve bizi cehennem azabından koru."(Bakara Sûresi:200-201)

ALTINCI BÖLÜM

Herhangi bir zaman ve mekâna bağlı olmayan duâ ve zikirler:

Allah-azze ve celle-buyuruyor ki:

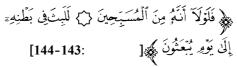

[152:

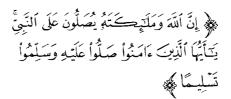
"(İtaat ve ibâdet ederek) beni anın ki ben de sizi (mağfiret ve ihsanımla) anayım. Bana (söz ve fiillerinizle) şükredin.(Size olan nimetlerime) nankörlük etmeyin."

(Bakara Sûresi:152)

Allah-azze ve celle-buyuruyor ki:

"(Yûnus-aleyhisselâm-balığın karnına girmeden önce Allah'a çokça ibâdet edip sâlih amel işleyen ve) Allah'ı çokça tesbih edenlerden olmasaydı, balığın karnında (kendisi için bir kabir olarak) kıyâmete kadar kalırdı." (*) (Sâffât Sûresi:143-144)

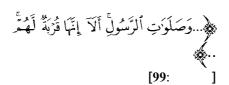

[سورة الأحزاب:56]

"Şüphesiz ki Allah (kendisine yakın meleklerinin yanında) peygamberine övgüde bulunur.Melekleri de övgüde bulunarak O'na duâ ederler.Ey îmân edenler!Siz de O'na salavat getirin ve esenlik dilemek ve saygı göstermek sûretiyle O'na selâmda bulunun." (Ahzâb Sûresi: 56)

Allah-azze ve celle- buyuruyor ki:

[&]quot;"Yûnus-aleyhisselâm-'ın tesbihi şu idi: "Senden başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.Şüphesiz ki ben, zâlimlerden oldum."

"(Allah yolunda harcadıklarını, Allah rızâsı ve) Rasûlün duâları(nı almaya vesîle kılmaları,onları Allah'a yakınlaştıran amellerdendir." (Tevbe Sûresi:99)

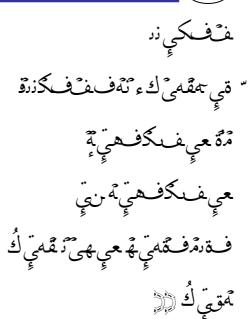
Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmaktadır: "Her kim, bana bir salâtta bulunursa, Allah da ona on salâtta bulunur." (213)

Başka bir hadîste şöyle buyurmaktadır: "Bana salâtta bulunun.Zirâ salavâtınız nerede olursanız, bana ulaşır." (214)

Sevgili okuyucu kardeşim!Bu zikrettiğimiz şeyler,pek çok *Zikrullah*'ın içerisinden seçilmiş bazı zikirlerdir.Ümmeti için hazırladığım bu hediyemi, *"Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e salât ve selâmda bulunmanın fazîleti"* ile bitiriyorum.Allah

-azze ve celle-, bana ve size ondan fayda-lanmayı nasip eylesin: Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellembuyuruyor ki:

پَ فَ قَاقَى هَ هُ كَا لَقَى عِ مُقَا لَا عَالَهُ فَ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللّ

"Allahım!İbrâhîm'e ve âilesine övgüde bulunduğun gibi, Muhammed'e ve âilesine de övgüde bulun.Çünkü sen, övgüye lâyık olansın, şereflisin.Allahım!İbrâhîm'e ve âilesine âlemlerde bereketler verdiğin gibi, Muhammed'e ve âilesine de bereketler ver.Çünkü sen, övgüye lâyık olansın, şeref-lisin."(215)

Rasûlullâh-sallallâhu aleyhi ve sellembuyuruyor ki:"Söylemesi dile çok kolay gelen, buna karşılık (kıyâmet gününde) mîzânda ağır basan ve Rahmân'a çok sevimli gelen iki söz vardır ki, bu iki söz :

))

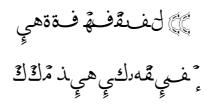
((

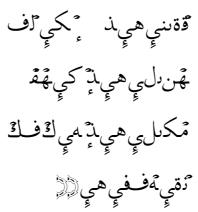
"Yüce Allâhım!Sana hamdederek, seni her türlü noksanlıklardan tenzîh ederim." (216)
Peygamber-sallallâhu aleyhi ve sellembuyuruyor ki: "Sözlerin, Allâh'a en sevimli olanı dörttür.

((سُبُحَانَ اللهِ ، وَالْحَمْدُ للهِ ، وَالْحَمْدُ اللهِ ، وَلاَ إِلهَ اللهُ ، وَاللهُ أَكْبَرُ))

"Allâh'ım!Seni her türlü noksanlıklardan tenzîh ederim.Her türlü hamd, Allâh'adır. Allâh'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur.Allâh, en büyüktür " (217)

Peygamber-sallallâhu aleyhi ve sellem-Mü'minlerin annesi Cüveyriye'ye-Allah ondan râzı olsun-şöyle buyurmuştur: "Senden sonra dört sözü üç defa söyledim ki bu dört söz, gün boyunca söylediklerinle tartılmış olsaydı, bu dört söz daha ağır gelirdi.Bu dört söz:

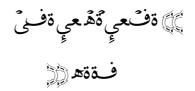
"Yarattıklarının sayısınca, kendisinin râzı olacağı kadar, arşının ağırlığı ve sözlerinin çokluğunca Allah'a hamdederek O'nu her türlü noksanlıklardan tenzih ederim." (218) Rasûlullâh-sallallâhu aleyhi ve sellembuyuruyor ki: "Her kim, günde yüz defa:

((لا إله الآالله وَحْدَهُ لاشريكَ له له المُلكُ وَله الْمَلكُ وَله الْحَمْدُ وَهُوَ عَلى كُلِّ

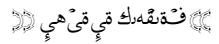

(Lâ ilâhe illallâhu vahdehû lâ şerîke leh. Lehu'l-mulku ve lehu'l-hamdu ve huve alâ kulli şey'in kadîr) derse, on köleyi hürriyetine kavuşturmuş (gibi) sevâp kazanır. Kendisine yüz sevâp yazılır ve yüz günâhı da silinir.(Ayrıca bu duâ) o gün akşamlayıncaya kadar O'nu -Allâh'ın izniyleşeytanın şerrinden koruyan bir sığınak olur. Hiç kimse bu duânın kazandırdığı mükâfatın bir benzerini yerine getiremez.Ancak daha fazla sâlih amel işleyerek daha fazla sevâp kazanan kimse bundan müstesnâdır." (219)

Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellembuyuruyor ki:"Zikirlerin en fazîletlisi;

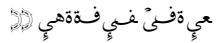
"Lâ ilâhe illallah/ Allah'tan başka hakkıyla ibâdet edilecek hiçbir ilâh yoktur." sözüdür. Duâların en fazîletlisi;

"Elhamdulillah/ Hamd,Allah'adır." sözüdür.⁽²²⁰⁾

Cennet hazinelerinden birisi olan söz:

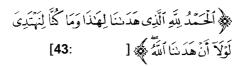
Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellembize bunu şu sözüyle göstermektedir: "Sana, cennet hazinelerinden biri olan sözü göstereyim mi? De ki:

"Güç ve kuvvet, ancak Allah'tandır." (221)

Son olarak, Allah'ı çokça ananlardan olabilmek ve Allah'ın izniyle amel defterlerimizin "illiyyîn" makamına yükselebilmesi için önce kendime,sonra da size, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in vasiyet ettiği büyük vasiyete sımsıkı sarılmayı tavsiye ediyorum.

Rasûlullah-*sallallahu aleyhi ve sellem-*'in vasiyeti şuydu: "Dilin Allah'ı anmakla dâimâ ıslak kalsın." ⁽²²²⁾

"Hidâyetiyle bizleri sâlih işleyerek bu nimetlere muvaffak kılan Allah'a hamdol-sun.O bizi bu dosdoğru yola iletmeseydi,biz kendiliğimizden doğru yolu bulamazdık."

(A'râf Sûresi:43)

فةهى فةعمىيٍىيٍ[‡]

4

2

ľ

" قي

فةم

.

9

محي

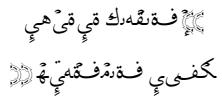
عي

ىپەد

Ì

"Allahım!İbrâhîm'e ve İbrâhîm'in âilesine övgüde bulunduğun gibi,kulun ve rasûlün, okuma-yazma bilmeyen peygamberin Muhammed'e,âilesine,hanımlarına ve zürri-yetine övgüde bulun.(Allahım)İbrâhîm'e ve İbrâhîm'in âilesine âlemlerde bereketler verdiğin gibi, kulun ve rasûlün, okuma-yazma bilmeyen peygamberin, Muham-med'e, âilesine, hanımlarına ve zürriyetine de bereketler ver.Çünkü sen, övgüye lâyık olansın, şereflisin."

Allah'ın hamd ve tevfîkiyle bu kitapçığın sonuna geldik.Allahım!Kaynaklarıyla faydalı kıldığın gibi bu kitapçığımı da faydalı kıl.

"Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'adır."

DİPNOTLAR

- (1)Cümdân:Aynı hadîste belirtildiği gibi, Mekke ile Medine arasında bir dağın adıdır.
- (2)Müslim-Allah kendisine merhamet evlesin-. "Zikir ve duâ kitabı". "Allah Teâlâ'yı anmaya teşvik etme bölümü". Hadîs no:(2676).
- Ebu Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun- rivâyetle.
- (3)İmam Nevevî'nin-Allah kendisine merhamet eylesin-belirttiği gibi kitabın tam adı:"İyilerin süsü ve hayırlıların şiârı, gece ve gündüz yapılması müstehap olan duâ ve zikirlerin özeti"dir. (4)Hadîste iki yerde geçen [إبراهيم و علي] lafzı, Buhârî'nin
- rivâyetinde gelmiştir. (5)Hadîste geçen [في العالمين] lafzı fazlalık olarak Müslim'in
- rivâyetinde gelmiştir.
- (6)Buhârî-Allah kendisine merhamet eylesin-."Peygamberlerin hadîs-leri kitabı". (غرفون) bölümünden sonra.Hadîs no: (3370) birçok yerde Ka'b b. Acura'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.
- Müslim-Allah kendisine merhamet eylesin-. "Namaz kitabı". "Namazda teşehhüd'den (tehıyyattan) sonra Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e salavâtta bulunma bölümü". Hadîs no:(405).
- Ka'b b.Acura'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.
- (7)Ebû Dâvûd."Cuma günüyle cuma gecesinin fazîleti bölümü". Hadîs no: (1047) Ka'b b.Acura'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.
- İmâm Ahmed-Allah kendisine merhamet eylesin-."Medîneliler Müsnedi".Hadîs no:(16262) Evs b.Evs es-Sekafî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.
- (8)İmâm Nevevî'nin "el-Ezkâr"adlı kitabından (1-2-4-9-10 ve13) nolu bölümlerini kısaltarak yararlandım.

(9)Buhârî."(Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e)vahyin(inmeye) başlaması kitabı"."(Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e) vahiy nasıl inmeye başlamıştı bölümü".Hadis no:(1) Birçok yerde Ömer b.Hattâb'tan-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.Müslim."İmâret (emirlik) kitabı"." [الما الأعمال bölümü".Hadis no: (1907) Ömer b.Hattâb'tan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(10)Müslim; "Zikir ve duâ kitabı". "Kur'an okumak ve Allah'ı anmak için toplanmanın fazîleti bölümü". Hadîs no: (2700) Ebû Hureyre ve Ebû Saîd'den-Allah her ikisinden de râzı olsun- rivâyetle.

(11)Müslim; "Hayız (âdet) kitabı". "Cünüplük ve diğer hallerde Allah Teâlâ'yı anma bölümü". Hadîs no:(373)

(12)Buhârî; "Ezân kitabı". "Pişmemiş çiğ sarmısak, soğan ve pırasa hakkındaki hükümle ilgili bölüm". Hadîs no: (853)

İbn-i Ömer'den-Allah ondan ve babasında râzı olsun-rivâyetle. Müslim;"Mescidler (câmiler) kitabı"."Sarmısak, soğan, pırasa ve

Müslim;"Mescidler (câmiler) kitabı". "Sarmısak, soğan, pırasa ve benzeri bitkileri yemekten nehiy bölümü". Hadîs no:(564)

Câbir b.Abdillah'tan-Allah ondan ve babasında râzı olsun-rivâyetle. Hadîsin sonundaki fazlalık, Müslim'in rivâyetidir.

(13)Buhârî; "Ezân kitabı"."İmâm ve imâma uyanın (farz namazda)

Fâtiha sûresini okuması gerektiği bölümü".Hadîs no:(757). Birçok yerde Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun- rivâyetle.

(14)Müslim;"Yolcuların namazı ve bu namazların kısaltılarak kılınması kitabı"."Gece namazıyla hastalıkya da uyku sebebeiylekılamadığı namazını kısaltıp birleştirerek kılma bölümü" Hadîs no: (747)

Ömer b.Hattâb'tan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(15)Buhârî'nin rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır. "Kur'an ve Sünnet'e sarılma kitabı". "Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetlerini örnek alma bülümü".Hadîs no:(7288) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun- rivâyetle.Müslim."Hacc kitabı"."Hayatta bir defa haccetmek farzdır,bölümü".Hadîs no:(1337).Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun- rivâyetle.

(16)Buhârî;"Daavât (duâlar) kitabı"."İstihâre anında duâ etme bölümü". Hadîs no:(6382) Birçok yerde Câbir b. Adillah'tan-Allah

ondan râzı olsun- rivâyetle.Birinci rekâtta Fâtiha'dan sonra Kâfirûn sûresi, ikinci rekâtta Fâtiha'dan sonra İhlâs sûresi okunur.

İbn-i Hacer-Allah ona rahmet etsin-Fethul-Bârî adlı eserinde hadîsi şerhederken şöyle der: "Nevevî, birinci ve ikinci rekâtta Fâtiha'dan sonra Kâfirûn ve İhlâs sûrelerinin okunduğunu ifâde etmiştir. Şeyhimiz (el-Irâkî) Tirmizî'nin şerhinde şöyle der: "Bu konunun dellil üzerinde durmadım.Herhalde bu iki sûreyi,sabah namazının sünnetiyle akşam namazının sünnetine ilhâk etmiştir.Bu iki sûrenin İhlâs ve tevhîde delâlet etmesinden dolayı bu konuyla bir bağlantısı vardır.İstihâre yapan kimsenin de buna ihtiyâcı vardır." (Aynen alıntı yapılarak).Allah daha iyisini bilir.

(17)Hadîsi, tamamıyla Müslim rivâyet etmiştir."Hacc kitabı". "Hacc ve diğer bir nedenle sefere çıkanın ne söyleyeceği bölümü".

Hadîs no:(1342) İbn-i Ömer'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyetle.

(18)İmâm Ahmed "Müsned" adlı eserinde rivâyet etmiştir.

Hadîs no:(8479) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(19)Tirmizî; "Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'den duâlar kitabı". "Allah seni takvâyla rızıklandırsın, bölümü". Hadîs no:(3444) Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(20)İbn-i Mâce; "Cihâd kitabı". "Gâzilerin teşyi' edilmesi (kaldırılması) bölümü". Hadîs no: (2825) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.

(21)Ebû Dâvûd; "Libâs(elbise,örtü) kitabı". Hadîs no:(4023)

Muâz b.Cebel'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. (22) İbn-i Mâce;Hadîs no: (3558) İbn-i Sünnî.Hadîs no:(268)

İbn-i Ömer'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(23)Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Eşribe (içecekler)

kitabı". "Yeme ve içmenin âdâbı bölümü".Hadîs no:(2018)

Câbir b.Abdillah'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyetle. (24)Ebû Dâvûd;"Edeb kitabı"."Eve girerken yapılan duâ bölümü". Hadîs no:(5096) İmâm Nevevî "el-Ezkâr" adlı kitabında bu hadîsi

zikrederek şöyle demiştir: "Ebû Dâvûd, bu hadîsi zayıf saymamıştır. Yâni hadîsin hükmü hususunda susmuş, bir şey söylemeiştir." Yine de

Allah daha iyisini bilir.Allâme Abdulazîz b.Bâz-Āllah ona rahmet etsin-"Tuhfetul-Ahyâr" adlı kitabında şöyle der:" Hadîsi, Ebû Dâvûd hasen bir isnâdla rivâyet etmiştir."

(25)Ebû Dâvûd'un rivâyet ettiği bu iki hadîsten istifâde edilmiştir. "Edeb kitabı"."Evden çıkarken yapılan duâ bölümü".

Hadîs no:(5094-5095)Ümmü Seleme ve Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Tirmizî, bu anlamda rivâyet etmiştir.Hadîs no: (3427) Ümmü Seleme'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(26) Ebû Dâvûd; "Edeb kitabı". "Evden çıkarken yapılan duâ bölümü". Hadîs no:(5095) Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

Tirmizî; "Daavât (duâlar) kitabı". "Evden çıkarken yapılan duâ bölümü". Hadîs no.(3426) Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rıvâyetle.Tirmizî hadîs hakkında şöyle der: "Hadîs,hasen sahîh garîp"tir. Bu şekilde rıvâyetinden başka bir rıvâyet bilmiyoruz".

Allâme Abdulazîz b.Bâz-Allah ona rahmet etsin-"Tuhfetul-Ahyâr" adlı kitabında hadîsin hasen olduğunu belirtmiştir.Ayrıca Allâme Nâsıruddîn el-Elbânî-Allah ona rahmet etsin- "Sahîhul-Câmi' " adlı eserinde hadîsin sahîh olduğunu belirtmiştir.Hadîs no: (6419)

(27)Müslim; "Yolcuların namazı ve bu namazların kısaltılarak kılınması kitabı". "Gece namaza kalkma ve duâ etme bölümü." Hadîs no: (763) Abdullah b. Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. (28)Müslim; "Yolcuların namazı ve bu namazların kısaltılarak kılınması kitabı". "Câmiye girerken yapılan duâ bölümü". Hadîs no: (713) Ebû Humeyd'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

Ancak hadîn sonundaki "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâmda bulunsun" kısmı, Müslim'in rivâyetinde yoktur.İmâm Nevevi, "el-Ezkâr" adlı eserinin "Câmiye girerken ve câmiden çıkarken yapılan duâ" bölümünde belirttiği gibi, hadîsin bu fazlalık kısmını Ebû Dâvûd, Nesâi, İbn-i Mâce ve başkaları sahîh senedlerle rivâyet etmişlerdir. İbn-i Huzeyme ve İbn-i Hâtim'in Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyet ettikleri, Rasûlullah-sallalahu aleyhi ve sellem-'in: "Sizden biriniz, mescide (câmiye) girdiğinde Peygamber'e selâmda bulunsun ve Allahım!Bana rahmetinin kapılarını aç.' desin.Çıkarken de Peygamber'e selâmda bulunsun ve Allahım!Beni şeytandan koru.' desin." hadîsi gereği, Hâfiz İbn-i Kayyim-Allah ona rahmet etsin-

"Celâul-Efhâm"adlı eserinin (Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e salât ve selâmda bulunulması gereken yerlerin sekizincisi:Câmiye girerken ve câmiden çıkarken) bölümünde bunu zikretmiştir. Geniş bilgi için; bkz:"Avnul-Ma'bûd, bi şerhi süneni Ebî Dâvûd", sayfa:18 (39)Buhârî'nin rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Abdest kitabı".

(39)Buhāri'nin rivāyet ettiği hadisin bir kısmıdır."Abdest kitabı".
"Abdest ve boy abdesti alırken, (uzuvların) sağ tarafından başlama bölümü". Hadis no:(168) Birçok yerde Âişe'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(30)Bkz. İmâm Nevevî'nin"Sahîhi Müslim Şerhi" cilt:3, sayfa:160

(31)Buhârî;"Yiyecekler kitabı"."Allah Teâlâ'nın:"Size rızık olarak verdiğimiz helâl şeylerden yiyin."(Bakara Sûresi:57-172,A'râf Sûresi: 160,Tâ Hâ Sûresi:81) emri bölümü".Hadîs no:(5376) Ömer b.Ebî Seleme'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. Müslim;

"İçecekler kitabı". "Yeme ve içmenin âdâbı bölümü".Hadîs no:(2022) Ömer b.Ebî Seleme'den-Allah ondan ve babasından râzı olsunrivâyetle.

(32)Bunun delîli,Ebû Dâvûd'un rivâyetidir."Yiyecekler kitabı", "Besmele çekerek yemeğe başlama bölümü".Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Hadîs no:(3767)

Ümeyye b.Mahşî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Hadîs no: (3768).Tirmîzî; "Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivâyet olunan yiyecekler kitabı", "Besmele çekerek yemeğe başlama bölümü". Hadîs no:(1858) "(Yemeğin) başında ve sonunda" ibâresiyle Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

İbn-i Mâce;"Yiyecekler kitabı","Yemeğe başlarken besmele çekme bölümü".Hadîs no:(3264)"(Yemeğin) başında ve sonunda" ibâresiyle, yine Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(33)Buhârî; "Yiyecekler kitabı", "Yemekten sonra yapılan duâ bölümü". Hadîs no:(5458) Ebû Ümâme'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

Ve hadîs no:(5459);"Hamd,bizleri yedirip içiren nimetleri reddolunmayan, ihsân ve nimeti inkâr edilemeyen Allah'adır." İbâresiyle, Ebû Ümâme'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(34)Buhârî; "Edeb kitabı", "Aksıran kimseye nasıl duâ edilir, bölümü". Hadîs no:(6224) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. (35)Ebû Dâvûd;"Nikâh kitabı","Evlenen kimseye yapılan duâ bölümü"

Hadîs no:(2130) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. (36) Buhârî,"Abdest kitabı", "Her durum için, özellikle de cimâdan önce besmele çekme bölümü".Hadîs no:(141) Birçok yerde Abdullah b.Abbâs'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

Müslim;"Nikâh kitabı","Cimâdan önce yapılması müstehap olan duâ bölümü".Hadîs no:(1434) Abdullah b.Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Hadîsin sonundaki fazlalık Müslim'in rivâyetidir.

(37)Tirmizî;"Daavât (duâlar) kitabi","Meclisten kalkarken yapılan duâ bölümü".Hadîs no:(3433) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâvetle.

(38)Buhârî; "Edeb kitabı", "Küfretmekle lânet etmenin yasak olanı bölümü". Hadîs no: (6048) Süleymân b. Surad'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Müslim; "İyilik, yakın akrabayı ziyâret etme ve edeb kitabı", "Öfkelendiğinde öfkesine hâkim olanın fazileti bölümü". Hadîs no: (2610) Yine Süleymân b. Surad'dan-Allah ondan râzı olsunrivâyetle. İbâre, Müslim'indir.

(39)Buhâri'nin rivâyet ettiği hadisin bir kısmıdır. "İstiskâ (yağmur istemek) kitabı", "Büyük câmide istiskâ (yağmur istemek) bölümü". Hadîs no:(1013) (أسقنا) ibâresiyle Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

Müslim; "İstiskâ namazı kitabı", "İstiskâ namazında duâ bölümü".Hadîs no:(897) (اغثاً) ibâresiyle yine Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(40)Müslim; "İstiskâ namazı kitabı", "Rüzgâr ve bulutların görülmesi halinde Allah'a sığınma bölümü". Hadîs no: (899) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(41)Buhârî; "el-Edeb'ul-Mufred", Hadîs no:(721). Tirmizî; "Daavât kitabı" , "Gök gürlediğinde yapılan duâ bölümü". Hadîs no:(3450) Ömer b.Hattâb'tan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle Tirmizî; "Bu hadîs garîbtir.Bu rivâyetinden başka bir rivâyet bilmiyoruz. "demiştir.Ancak İmâm Nevevî, "el-Ezkâr" adlı eserinde hadîsin zayıf olduğunu belirtmiştir.İbn-i Hacer'in "el-Futûhât" adlı eserinin 4.cilt,284.sayfasında

belirttiği için hadîsi burada zikrettim.İbn-i Hacer;"O, zararsızdır " der. Allah daha iyisini bilir.İbn-i Zübeyr'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyet olunan hadîse gelince,bu hadîs İmâm Mâlik'in yanında maktu' hadîstir.Hadîs no:(2/992) Buhârî ise;"el-Ede'ul-Mufred",hadîs no: (723) ve daha başkaları rivâyet etmişlerdir.İmâm Nevevi, "el-Ezkâr" adlı eserinde hadîsin isnâdının "mevkûf" olarak sahîh olduğunu belirtmiştir.

(42)Buhârî; "İstiskâ kitabı", "Yağmur yağdığında yapılan duâ bölümü". Hadîs no:(1032) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsunrivâyetle.

(43)Buhârî'nin rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır. "Ezân kitabı", "İmâm selâm verince cemaate döner, bölümü". Hadîs no:(846) Başka birçok yerde Zeyd b.Hâlid el-Cuhenî'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.Müslim; "Îmân kitabı", "Yıldız sebebiyle bize yağmur yağdırıldı diyenin kâfir olduğu bölümü". Hadîs no:(71) Yine Zeyd b.Hâlid el-Cuhenî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(44) 39 Nolu dipnotta geçen hadîsin bir kısmıdır.

(45)Buhârî; "Daavât (duâlar) kitabı", "Üzüntü ve keder anında yapılan duâ bölümü". Hadîs no: (6345)Birçok yerde Abdullah b. Abbâs'tan -Allah ondan ve babasından rāzı olsun-rivâyetle. Müslim; "Zikir ve duâ kitabı", "Üzüntü ve keder duâsı bölümü". Hadîs no: (2730) Yine Abdullah b. Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. Hadîsin lafzı, Buhârî'ye âittir.

(46)İbn-i Hıbbân "Sahîh" adlı eserininde rivâyet etmiştir. Hadîs no: (970) Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.İbn-i Sünnî "Amel'ul-yevmi vel-leyle" adlı eserinde, (353 hadîs numarasıyla rivâyet etmiştir.

(47)Müslim; "Kader kitabı", "Güçlü olmayı emir ve âciz olmayı terketme bölümü".Hadîs no:(2664)Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.

(48) Buhârî; "Yaratılışın başlangıcı kitabı", "İblis(şeytan) ve askerlerinin özellikleri bölümü".Hadîs no:(3276) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim; "Îmân kitabı", "Îmânda şüpheye düşmenin beyânı bölümü".Hadîs no:(134) Yine Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.(Metinde zikrettiğim birinci hadîs Buhârî'nin,ikinci hadîs ise Müslim'in rivâyetidir.)

(49)Buhârî; "İcâre (ücretle kiralama) kitabı", "Fâtiha sûresi okunmak sûretiyle, rukye ile tedâvi olan Arap kabîle reislerinin verdikleri ücretler bölümü". Hadîs no:(2276) Ebû Sald'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle. Müslim; "Selâm kitabi", "Kur'an ve duâlar okumak sûretiyle tedâvi edip ücret almanın câiz oluşu bölümü". Hadîs no:(2201) Yine Ebû Sald'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. (Rivâyetî mana olarak -özetle- hadîsin metnini ise aynen zikrettim.)

(50)Buhârî; "Kur'an(sûrelerinin) fazîletleri kitabı", "Muavvizât (İhlâs, Felak ve Nâs sûrelerinin) fazîleti bölümü". Hadîs no:(5016) Âişe'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâvetle.

Müslim;"Selâm kitabı","Hastanın üzerine İhlas,Felak ve Nas sûrelerini okuyup acıyan yerine üfleyerek tedâvi etme bölümü". Hadis no: (2192) Yine Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. (51)İmâm Zühri'nin-Allah ona rahmet etsin-sözünü İmâm Nevevî "el-Ezkâr" adlı eserinin "Hastalık ve ölüm anındaki duâ ve zikirler kitabı"nda zikretmiştir.

(52)Buhârî; "Tib kitabı", "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in rukye ile tedâvi edişi bölümü". Hadîs no: (5745) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. Müslim; "Selâm kitabı", "Hastanın rukye ile tedâvi edilmesinin müstehap oluşu bölümü". Hadîs no: (2194) Yine Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. İbâre Müşlim'e âittir.

(53)Buhârî; "Tıb kitabı", "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in rukye ile tedâvi edişi bölümü". Hadis no:(5742) Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Müslim; "Selâm kitabı", "Hastanın rukye ile tedâvi edilmesinin müstehap oluşu bölümü". Hadis no:(2191) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. İbâre Buhârî'ye âittir.

(54)Müslim;"Selâm kitabı","Tib, hastalık ve rukye bölümü".Hadîs no: (2185) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. (55)Müslim;"Selâm kitabı", "Vücûdun ağrıyan yerine elini koyarak duâ etme bölümü". Hadîs no:(2202) Osman b.Ebû'l-Âs es-Sekafi'den -Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(56)Ebû Dâvûd; "Cenâzeler kitabı", "Ziyâret sırasında hastaya duâ etme bölümü". Hadîs no:(3106) Abdullah b.Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Tirmizi; "Tıb kitabı", "Ziyâret sırasında hastanın yanında yapılan duâ bölümü". Hadîs no:(2083) Yine Abdullah b.Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâvetle. İbâre Ebû Dâvûd'a âittir.

(57)Buhârî;"Menâkib (Menkibeler) kitabı", "İslâm'da peygamberlik alâmetleri bölümü".Hadîs no:(3616)Abdullah b.Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(58)Buhârî;"Hastalar kitabı","Hastanın ölümü temennî etmesinin yasak oluşu bölümü".Hadis no:(5671) Enes b.Mālik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim;"Zikir ve duâ kitabı","Ölümü temennî etmenin mekrûh oluşu bölümü".Hadis no:(2680)Yine Enes b.Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.İbâre Buhârî'ye âittir.

(59)Buhârî; "Mağâzî (İslâm savaşçılarının menkibeleri) kitabi", "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in hastalığı ve vefâti bölümü" Hadîs no:(4440) Aişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Müslim; "Sahâbenin fazîletleri kitabi", "Âişe'nin-Allah ondan ve babasından râzı olsun-fazîleti hakkındaki bölüm".Hadîs no:(2444) Yine Aişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(60)Ebû Dâvûd; "Cenâiz(cenâzeler) kitabı", "Telkîn hakkındaki bölüm". Hadîs no:(3116) Muâz b.Cebel'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. İbn-i Hıbbân'ın "Sahih"inde Ebû Hureyre'den rivâyet ettiği (719) nolu hadîs, bu hadîsin bir benzeridir.

(61)Müslim; "Cenâiz(cenâzeler)kitabı", "Ölülere 'Lâ ilâhe illallah'ı telkîn etme bölümü". Hadîs no: (916)Ebû Saîd el-Hudrî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(62)İmâm Nevevî, bunu "el-Ezkâr" adlı eserinin "Hayatından ümit kesilen kimsenin yapacağı duâ" bölümünde zikretmiştir.

(63)Müslim; "Cenâiz(cenâzeler)kitabı", "Cenâze namazında ölüye duâ etme bölümü"Hadîs no:(963) Avf b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.

(64)Müslim;"Cenâiz (cenâzeler) kitabı", "Belâ anında yapılan duâ bölümü".Hadîs no:(918) Ümmü Seleme'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle. (65)Buhârî; "Cenâiz (cenâzeler) kitabı", "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in: "Ölenin üzerine sâhibinin ağlamasından dolayı, ölü azap görür" bölümü". Hadis no: (1284) Birçok yerde Üsâme b.Zeyd'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. Müsilm;" Cenâiz (cenâzeler) kitabı", "Ölünün üzerine ağlamak, bölümü". Hadis no: (923) Yine Üsâme b.Zeyd'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(66)Bunu İmâm Nevevî, "el-Ezkâr" adlı eserinde "Cenâze namazında ölünün üzerine okunan duâlar, bölümü" için seçmiştir.İmâm Buhârî de "Sahîh" adlı eserinin "Cenâze kitabı"nda zikretmiş ve şöyle demiştir:"Cenâzenin üzerine Fâtihâ süresinin okunması, bölümü" Hasan Basrî-Allah ona rahmet etsin-ise şöyle der: "Ölen çocuğun üzerine Fâtiha süresi okunur ve şöyle duâ edilir:" "Allahım!Onu bizim için cennete girişte öncü ve selef kıl. "Müslümanın bu duâdan başka bir duâyla duâ etmesi câizdir.Çünkü câiz olmadığına bu konuda dâir acık bir delîl voktur.Allah daha ivisini bilir.

(67) Yine bunu İmâm Nevevî seçmiştir.

(68)Ebû Dâvûd;"Cenâiz (cenâzeler) kitabı","Kabrin yanında ölü için Allah'tan istiğfarda bulunmak, bölümü".Hadîs no:(3221) Osman b.Affân-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(69)Bunu İmâm Nevevî "el-Ezkâr" adlı eserinde "Başkasının ölüye duâ etmesi, ölüye fayda verir, bölümü"nde nakletmiştir.

(70)Ebû Dâvûd; "Cenâiz (cenâzeler) kitabı", "Ölüye duâ etmek, bölümü".Hadîs no:(3201) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Tirmizî; "Cenâiz (cenâzeler) kitabı", "Cenâze namazında ölüye yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(1024)Hadîsin lafzı, Ebû Dâvûd'a âittir.Ancak Tirmizî, hadîste geçen (الإسلام) ve (الإسلام)

(71)Buhârî;"Cenâiz (cenâzeler) kitabı","Ölülere sövmekten nehyedilmesi, bölümü". Hadîs no:(1393) ve (6516) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(72)Müslim; "Cenâiz (cenâzeler) kitabı", "Kabristana girerken yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(975) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. (73)Buhârî; "Daavât (Duâlar) kitabı", "Sabahlayınca yapılan duâ bölümü".Hadîs no:(6325) ve (7395) Ebû Zer'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(74)Tirmizi;"Daavât (Duâlar) kitabı","Rabbim!Senin adınla yanımı (yatağa) koydum duâsı, bölümü".Hadîs no:(3401) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâvetle.

(75)Buhârî;"Yaratılışın başlangıcı kitabı","İblîs ve askerlerinin özellikleri, bölümü".Hadîs no:(3275) Ve daha birçok yerde Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(76)Ebû Dâvûd;"Edeb kitabı","Sabahlayınca yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(5082) Abdullah b.Hubeyb'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.Tirmizî;"Daavât kitabı","Uykudan önce yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(3575) Yine Abdullah b.Hubeyb'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(77)Buhârî;"Daavât kitabı", "İstiğfârın en fazîletlisi, bölümü".Hadîs no:(6306) Şeddâd b.Evs'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Yine hadîs no:(6323) Şeddâd b.Evs'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Ancak ikinci hadîste (غال المقالة) kısmı geriye alınmıştır.
(78)Ebû Dâvûd;"Edeb kitabı", "Sabahlayınca yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(5068)Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-(sabahlayınca ve akşamlayınca) (المتشود)

(79)Müslim; "Zikir ve duâ kitabı", "Yaptıklarının şerinden Allah'a sığınma, bölümü".Hadîs no:(2723) Abdullah b.Mesud'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(80) 7 nolu dipnotta geçen hadîsin bir kısmıdır.

(81)Bu konudaki âdâpların dığında sadece görüşleri zikrettim.Âdab kısmı, -Allah'ın izniyle-daha sonra özel bir kitapçıkta detaylı olarak birçok İslâmî âdâbla birlikte "Mü'minin azığı serisi"nde geleceği için onları burada zikretmedim.

(82)Buhârî'nin rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır.75 nolu dipnota bknz.

(83)Buhârî; "Kur'an sûrelerinin fazîletleri, kitabı", "Bakara sûresi veya falanca sûre denilmesinin bir sakıncası yoktur, bölümü". Hadîs no: (5040) Ve daha birçok yerde Ebû Mesud el-Ensârî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Müslim; "Yolcu namazı ve bu namazın kısaltarak kılınması, kitabı" (Kendi rivâyetinden farklı olarak). Hadîs no: (807) ve (808) Yine Ebû Mesud el-Ensârî'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle. Bu, seçilmiş lafizdir.

(84)Ebû Dâvûd; "Edeb kitabı", "Uykudan önce yapılan duâ, bölümü" . Hadîs no: (5055) Nevfel b. Eşce'i'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Tirmizî; "Davaît kitabı", "Uykudan önce Kur'an okuyan hakkındaki, bölüm". Hadîs no: (3403) Yine Nevfel b. Eşce'i'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. İbâre, Ebû Dâvûd'a âittir.

(85)Buhârî; "Daavât kitabı", "(Şeytandan)Allah'a siğınmak ve uykudan önce Kur'an okumak, bölümü". Hadîs no: (5017) ve (6319) Âişe'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Bu ikinci rivâyet, tercih edilen rivâyettir.

(86)Buhârî; "Ganimetin beşte birinin farziyeti", "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in zırhı hakkında zikredilen şeyler, bölümü".Hadîs no:(3113) daha birçok yerde Ali b.Ebî Tâlib'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim; "Zikir ve duâ kitabi", "Sabahleyin ve uykudan önce yapılan tesbîhler, bölümü".Hadîs no:(2727) Yine Ali b.Ebî Tâlib'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(87)Buhârî;"Daavât kitabi","Uykudan önce yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(6312) Huzeyfe'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Müslim;"Zikir ve duâ kitabı","Uykudan önce yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(2711) Yine Huzeyfe'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle. İbâre,Müslim'e âittir.

(88)Buhârî, "Daavât kitabı"," (Şeytandan) Allah'a sığınmak ve uyumadan önce Kur'an okumak" bölümünden sonraki bölüm.Hadîs no: (6320) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Müslim; "Zikir ve duâ kitabı", "Uykudan önce yapılan duâ bölümü".Hadîs no: (2714) Yine Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.İbâre, Buhârî've âittir.

(89)Buhârî;"Davât kitabı","Uyumak istediğinde yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(6313) Berâ b.Âzib'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.Müslim;"Zikir ve duâ kitabı","Uykudan önce yapılan duâ, bölümü".Yine Berâ b.Âzib'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Duâ için tercih edilen ibâre Buhârî'nin, fazlalık ise Müslim'in "Sahîh"indeki rivâyetin sonundaki (jafzındaki () harfı fazlalığıyladır. (90)Buhârî;"(Rüyâ) tabiri (yorumu) kitabı", "Rüyâ Allah'tandır, bölümü".Hadîs no:(6985) Ve birçok yerde Ebû Said'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim; "Rüyâ kitabı".Hadîs no:(2261) Ebû Seleme-Allah ondan râzı olsun-fuğuları (jaraya bir ile rivâyet etmiştir.Tercih edilen ibâre ise, Buhârı'nindir. (91)İmâm Nevevî "el-Ezkâr" adlı eserinin, "Gece uykudan uyandığında tekrar uyumak istediğinde yapılan duâ" bölümünde zikretmiştir.

(92)Buhârî;"Teheccüdün kısımları, kitabı","Gece uykudan uyandığı zaman kalkıp abdest alarak namaz kılan kimsenin fazileti, bölümü". Hadîs no:(1145) Ubâde b.Sâmit'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. (93)Buhârî;"Abdest kitabı","Tuvâlete girerken yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(142) ve (6322) Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Müslim; "Hayız (âdet görme) kitabı", "Tuvâlete girmek istediğinde yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(375) Yine Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim'in rivâyetinde (الخَبْتُ المَّالِيَةُ الْمَاكِية

(94)Buhârî","Teyemmüm kitabı", "Mukimlik halinde teyemmüm, bölümü". Hadîs no:(337) Ebû Cüheym el-Ensârî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim;"Hayız (âdet) kitabı","Teyemmüm bölümü". Hadîs no:(369) Yine Ebûl-Cüheym el-Ensârî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Hadîsin râvisi Ebûl-Cüheym'in Müslim'in rivâyetindeki künyesi, Ebûl-Cehm'dir.

(95)Ebû Dâvûd; "Tahâret (temizlik) kitabı", "Tuvâletten (helâdan) çıkarken yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(30) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. Tirmizi; "Tahâret bölümleri", "Tuvâletten (helâdan) çıkarken yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(7) Yine Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(96)Ebû Dâvûd; "Tahâret (temizlik) kitabı", "Abdeste besmele çekerek başlama, bölümü". Hadîs no: (101) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.İmâm Ahmed; "Hadîs no: (9408) Yine Ebû Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.İmâm Nevevî-Allah ona rahmet etsin-bu konuda şöyle der: "Abdeste besmele çekerek başlamak konusunda rivâyet edilen hadîsler, zayıf hadîslerdir. "Amellerin faziletleri babından olması ve İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin-"Telhîs" adlı eserinin cilt:1, sayfa:75'de; "Görünen o ki, bu konuda rivâyet edilen hadîslerin tamamı, bunun kuvvetli bir aslının olduğunu göstermektedir." dediği için burada zikrettim. Allah daha iyisini bilir.

(97)Müslim;"Tahâret (temizlik) kitabı","Abdestten sonra yapılması müstehap olan duâ, bölümü".Hadîs no:(234) Ukbe b.Âmir'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Tirmizî;"Tahâret (temilik) kitabı", "Abdestten sonra yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(55) Hz.Ömer'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(98)Buhârî;"Abdest kitabı","Abdest âzâlarını üçer defa yıkamak, bölümü".Hadîs no:(159) Hz.Osman'dan-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.Müslim;"Tahâret kitabı","Abdestin alınışı ve kâmil olması, bölümü".Hadîs no:(226) Yine Hz.Osman'dan-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.

(99)Bunu İmâm Nevevî "el-Ezkâr" adlı eserinin "Boy abdesti alırken yapılan duâ, bölümü"nde zikretmiştir.

(100)Bu rivâyetlerin tahrîci daha önce (25), (26) ve (27) nolu dipnotlarda geçmişti.

(101)Bu rivâyetin tahrîci daha önce (28) nolu dipnotta geçmişti. (102)Müslim'in rivâyet ettiği hadisin bir kısmıdır."Mesâcid (mescidler) kitabı","Câmide kaybolan şeyi îlân etmek sûretiyle aramanın yasak oluşu, bölümü".Hadîs no:(569) Bureyde el-Eslemî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(103)Müslim'in rivåyet ettiği hadîsin bir kısmıdır. "Tahâret (temizlik) kitabı", "İdrar ve benzerî necâsetlerin câmide bulunması halinde temizlenmesinin farz oluşu, bölümü". Hadîs no: (285) Enes b.Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(104)Buhârî;"Ezân kitabı","Müezzini ezân okurken işittiğinde yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(611),(612) ve (613) Ebû Said'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim;"Namaz kitabı","Müezzinin okuduğu ezânın aynısını tekrar etmenin müstehâb oluşu, bölümü". Hadîs no:(383) Yine Ebû Said'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(105)Müslim;"Namaz kitabı","Müezzinin okuduğu ezânın aynısını tekrar etmenin müstehâh oluşu, bölümü". Hadîs no:(384) Abdullah b.Amr'dan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(106)Müslim; "Namaz kitabı", "Müezzinin okuduğu ezânın aynısını tekrar etmenin müstehâb oluşu, bölümü". Hadis no:(386) Sa'd b.Ebî Vakkâs'tan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(107)Buhârî;"Ezân kitabı","Ezân okunurken yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(614) Câbir b.Abdullah'tan-Allah ondan ve babsından râzı olsun-rivâyetle.

(109)Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Yolcuların namazı ve bu namazların kasredilerek kılınması kitabı","Gece namazı ile kıyâmında yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(771)Hz.Ali'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(110)Ebû Dâvûd; "Namaz kitabı", "Namaza 'Subhâneke' ile başlamayı gerekli görenin, bölümü".Hadîs no:(775)Ebû Saîd el-Hudrî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Tirmizî; "Namaz kitabı", "Namaza başlarken okunan duâ, bölümü".Hadîs no:(242)Yine Ebû Saîd el-Hudrî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Bu hadîs Müslim'in aahîh'inde "Namaz kitabı","Besmelenin açıktan çekilmeyeceğini söyleyenin delîli, bölümü".Hadîs no:(399)Hz.Ömer'e-Allah ondan râzı olsun-'Mevkûf' olarak rivâyetle.

(111)Buhârî;"Ezân kitabı","İftitah tekbirinden sonra okunan duâ, bölümü".Hadîs no:(744) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.Müslim;"Mesâcid (mescidler) kitabı", "İftitah tekbiri ile Fâtiha sûresi arasında okunan duâ, bölümü".Hadîs no:(598) Yine Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.İbâre, Buhârî'nindir.

(112)Müslim; "Yolcuların namazı ve bu namazların kasredilerek kılınması kitabı", "Gece namazı ile kıyâmında yapılan duâ, bölümü" ...Hadîs no:(770) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsunrivâvetle.

(113)Bu tercih,Allah-azze ve celle-'nin:"-Ey mü'min-Kur'an okumak istediğinde, Allah'ın rahmetinden kovulmuş seytanın şerrinden 'Eûzu billâhi mineş-seytânir-racîm' diyerek Allah'a siğin-('Nahl Sûresi:98) buyurduğu gibi en kolay olan tercihtir.İmâm Nevevî de "el-Ezkâr" adlı eserinin "İftitah duåsından sonra 'Eûzu billâhi mineş-şeytânir-racîm'diyerek şeytanın şerrinden Allah'a siğınmak, bölümü'nde bunu zikrederek tercih etmiş ve şöyle demiştir:"Bu meşhûr olan tercihtir. "Aynı şekilde "Hırzu'l-Emânî.." adlı eserin yazarı İmâm Şâtibî ve diğer kıraat âlimleri de bunu tercih etmişlerdir.Allah daha iyisini bilir.

(114)Ebû Dâvûd; "Namaz kitabi", "Namaza 'Subhâneke' ile başlamayı gerekli görenin, bölümü". Hadîs no: (775)Ebû Saîd el-Hudrî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Tirmizî; "Namaz kitabi", "Namaza başlarken okunan duâ, bölümü". Hadîs no: (242)Yine Ebû Saîd el-Hudrî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(115)Ebû Dâvûd'un rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Namaz kitabı", "Rükû ve secdenin miktan, bölümü".Hadîs no:(886) Abdullah b.Mesud'dan-Allah ondan râzı olsun-"Mürsel" olarak rivâyetle.

Tirmizî; "Namaz kitabı", "Rükû ve secdede yapılan tesbihler (duâlar), bölümü". Hadîs no:(261) Tirmizî, hadîsin "Mürsel" olduğunu açıkladıktan sonra şöyle demiştir: "İlim ehli, rükû ve secdede tesbihin üçten az olmaması kaydıyla bununla amel etmeyi müstehap görmüşlerdir." (116)Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Namaz kitabı", "Rükû ve secdede Kur'an okumanın nehyedilmesi, bölümü".Hadîs no:(479) Abdullah b.Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(117)Ebû Dâvûd;"Namaz kitabı","Rükû ve secdede yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(870)Ukbe b.Âmir-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. (118)Buhârî;"Ezân kitabı","Rükûda yapılan duâ, bölümü".Hadîs no: (794) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(119)Müslim; "Namaz kitabı", "Rükû ve secdede yapılan duâ,

bölümü". Hadîs no:(487) Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(120)İmâm Nevevî bunu,"el-Ezkâr" adlı eserinin "Rükûda yapılan duâlar, bölümü"nde zikretmiştir.

(121)Müslim; "Namaz kitabı", "Rükû ve secdede Kur'an okumanın nehyedilmesi, bölümü". Hadîs no: (480) Ali b.Ebî Tâlib'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(122)Buhârî; "Ezân kitabı", "İftitah tekbirini almanın ve namaza iftitah duâsı okuyarak başlamanın gerekli oluşu, bölümü". Hadîs no: (732) Ve birçok yerde Enes b.Mâlik'nen-Allah ondan râzı olsun- (عليه) lafzındaki "vav" harfiyle rivâyetle.Müslim; "Namaz kitabı", "Rükûdan başını kaldırınca yapılan duâ, bölümü". Hadîs no: (طله) lafzıyla fazlalık olarak rivâyet etmiştir.

(123)Buhârî; "Ezân kitabı", "Rabbenâ ve lekel-hamd" demenin fazileti, bölümü".Hadîs no:(799) Rifaâ b.Râfi'den-Allah ondan râzı olsunriyâyetle.

(124)Müslim'in rivâyet ettiği hadisin bir kısmıdır."Namaz kitabı", "Başını rükûdan kaldırınca yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(477) Ebû Saîd el-Hudrî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(125)Müslim; "Namaz kitabı", "Başını rükûdan kaldırınca yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(477) Ebû Saîd el-Hudrî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(126)İmâm Nevevî bunu,"el-Ezkâr" adlı eserinin "Rükûdan başını kaldırınca ve rükûdan doğrulunca yapılan duâ, bölümü"nde zikretmiştir.

(127) 115 nolu dipnotta geçen hadîsin bir kısmıdır.

(128) 117 nolu dipnota bakınız.

(129) 118 nolu dipnota bakınız.

(130) 119 nolu dipnota bakınız.

(132)Tirmizî; "Sefer (yolculuk) bölümleri, kitabı", "Tilâvet secdesinde yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(579)Abdullah b.Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(133)Nesâî dışındaki Sünen Sâhipleri rivâyet etmişlerdir.

Ebû Dâvûd;"Namaz kitabı","İki secde arasında yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(850) Abdullah b.Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Tirmizî;"Namaz kitabı","İki secde arasında yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(284) (وعائني) lafzıyla yine Abdullah b. Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.İbn-i Mâce;"Namaz kitabı", 'İki secde arasında yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(898) hadîsin sonunda (ورفضني) fazlalığıyla yine Abdullah b.Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(134)İbn-i Mâce; "Farz namaz ile sünnetinin kılınması, kitabı", "İki secde arasında yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(897) Huzeyfe'den -Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Bu rivâyet, Nesâi; "Namaz kitabı", "İki secde arasında yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(1146)Yine Huzeyfe'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyet olunan hadîse uygundur. (135)Buhârî'nin rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır. "Ezân kitabı", "Son teşehhüd (oturuş), bölümü". Hadîs no:(831) Ve daha birçok yerde Abdullah b. Mesud'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

Müslim;"Namaz kitabı","Son teşehhüd (oturuş), bölümü".Hadîs no: (402) Yine Abdullah b.Mesud'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. (136) 6 nolu dionota bakınız.

(137)Buhârî; "Ezân kitabı", "Teşehhüdden sonra yapılan vâcip olmayan duâ, bölümü".Hadîs no:(835) Abdullah b.Mesud'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim;"Namaz kitabı","Namazda teşehhüd (oturuş), bölümü".Hadîs no:(402) "Sonra dilediği şekilde duâ eder." lafzıyla yine Abdullah b.Mesud'dan-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.

(138)Buhârî;"Cenâiz kitabı","Kabir azabından Allah'a sığınma, bölümü".Hadîs no:(1377) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.Müslim;"Mesâcid (mescidler) kitabı","Namazda şerrinden Allah'a sığınılan şeyler, bölümü".Hadîs no:(588)Yine Ebû Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.İbâre Müslim'indir.

(139)Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Yolcuların namazı ve bu namazların kasredilerek kılınması kitabı","Gece namazı ile kıyâmında yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(771) Ali b.Ebî Tâlib'ten -Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(140)Buhârî;"Ezân kitabı","Selâmdan önce yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(834)Hz.Ebû Bekir'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(141)Bu konuda Allâme Abdulazîz b.Bâz'ın-Allah ona rahmet etsin-; "Tuhfetu'l-Ehyâr" adlı kitabından istifâde ettim.

(142)Müslim; "Mesâcid kitabı", "Namazdan sonra duâ ve zikrin müstehap oluşu ve bu duâ ve zikrilerin yapılışı, bölümü". Hadîs no: (591)Sevbân'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. İmâm Evzâî-Allah ona rahmet etsin-aynı rivâyette istiğfarda bulunmanın nasıl olacağı konusunda; "Estağfırullah...Estağfırullah".dersin, demiştir.

(143)Buhârî; "Ezân kitabı", "Farz namazdan sonra yapılan duâ, bölümü". Hadîs no: (844)Ve birçok yerde Muğîre b.Şu'be'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Müslim; "Mesâcid kitabı", "Namazdan sonra duâ ve zikrin müstehap oluşuyla bu duâ ve zikriderin yapılışı, bölümü". Hadîs no: (593) Yine Muğîre b.Şu'be'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(144)Müslim;"Mesâcid kitabı","Namazdan sonra duâ ve zikrin müstehap oluşuyla bu duâ ve zikirlerin yapılışı, bölümü".Hadîs no:(594) Abdullah b.Zübeyr'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(145)Müslim; "Mesâcid kitabı", "Namazdan sonra duâ ve zikrin müstehap oluşuyla bu duâ ve zikirlerin yapılışı, bölümü".Hadis no:(597) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. (146)Nesâi;Süneni Kübrâ.Hadîs no:(9928); Amelul-Yevmi vel-leyle; Hadîs no:(100) Yine İbn-i Sünnî;Hadîs no:(121) (147)Ebû Dâvûd;"Vitir kitabı","İstiğfarda bulunma, bölümü".Hadîs no:(1523) Ukbe b.Âmir'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

Tirmizî; "Kur'an sûrelerinin fazîletleri", "Felak ve Nâs sûrelerinin fazîleti hakkındaki bölüm".Hadîs no:(2903)Yine Ukbe b.Âmir'den-Allah ondan râzı olsun-sadece Felak ve Nâs sûrelerinin fazîletini zikrederek rivâyet etmiştir.

(148)Bu fiil, Allâme Abdullazîz b.Bâz'ın-Allah ona rahmet etsin-"Tuhfetul-Ahyâr" adlı eserinde ifâde ettiği gibi, Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetirinde sâbittir.Sabah namazının farzından sonra sâbit oluşu hakkında ise,Tirmizî; "Daavât kitabı","Tevhîd kelimesinin sevâbi hakkındaki bölüm"de zikretmiştir.Hadîs no:(3474) Ebû Zer'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

Tirmizî bu konuda: "Bu, hasen sahîh ğarîb hadîstir" der.

Akşam namazının farzından sonra sâbit oluşu hakkında ise, yine Tirmizi, "Daavât kitabı", "Günahların dökülmesi hakkındaki bölüm"de zikretmiştir.Hadis no: (3534)Amâra b.Şebîb es-Şebâïden-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Tirmizî bu konuda "Bu, hasen ğarîb hadîstir" der. (149)Ebû Dâvûd; "Vitir kitabı", "Vitirde okunan sûre, bölümü".Hadîs no: (1423) Ubeyy b.Ka'b'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

Nesâi; "Gece namazıyla gündüz kılınan nâfile (sünnet) namazlar, kitabı", "Vitir namazı nasıl üç rekât kılınır? bölümü".Hadîs no:(1700) Yine Ubeyy b.Ka'b'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(150)Bu husus, sabah namazının farzının ikinci rekâtında rükûdan doğrulduktan sonra kunut duâsını açıktan okumayı gerekli gören Şâfiî mezhebinin görüşüdür.Mâlikî mezhebinin görüşü ise; ikinci rekâtta rükûya eğilmeden önce kunut duâsının gizlice okumaktır.İlim ehli, felâket anlarında her namazda vitir duâsının okunması hususunda ittifak etmişlerdir.Allah daha iyisini bilir.

(151)Ebû Dâvûd; "Vitir kitabı", "Vitir namazında kunut duâsı okunması, bölümü". Hadîs no:(1425) Hasan b.Ali'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. Tirmizî; "Vitir bölümleri, kitabı", "Vitir namazında yapılan kunut duâsı hakkındaki bölüm". Hadîs no:(464) Yine Hasan b.Ali'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

Tirmizî'nin rivâyetinde (فَالْكُ) lafzı,"-ن" harfli ve Ebû Dâvûd'un rivâyetinde ise (ولا يعز من عاديت) fazialığıyla rivâyet edilmiştir.

(152)Hadîsi, İbn-i Huzeyme "sahîh" adlı eserinde rivâyet etmiştir. Hadîs no:(1100).Beyhakî, "Süneni Kübrâ",cilt:2 sahife:211'de rivâyet etmiş ve isnâdının sahîh olduğunu söylemiştir.Elbânî de"İrvâul-Ğalîl" cilt:2, sahife:170'de isnâdının sahîh olduğunu söylemiştir.

(153)Nesâi; "Gece namazıyla gündüz kılınan nâfile (sünnet) namazlar, kitabı", "Vitir namazı nasıl üç rekât kılınır? bölümü".Hadîs no:(1700) Ubeyy b.Ka'b'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(154)Buhârî'nin rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır. "Ezân kitabı", "Kim câmiye insanlara namaz kıldırmak için girer de birinci imam gelirse.... bölümü". Hadîs no:(684) Sehl b.Sa'd es-Sâidî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Müslim; "Namaz kitabı", "İmâmın geç kalması halinde cemaatin imâmet için başkasını takdim etmesi, bölümü". Hadîs no: (421)Yine Sehl b.Sa'd es-Sâidî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Lafız, Müslim'indir.

(155)Müslim; "Selâm kitabı", "Namazda vesvese veren şeytanın şerrinden Allah'a sığınmak, bölümü". Hadîs no: (2203) Osmân b. Ebul-Âs'dan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(156) 39 nolu dipnota bakınız.

(157)Ebû Dâvûd; "İstiskâ namazı kitabı", "İstiskâ namazında elleri kaldırmak, bölümü". Hadîs no: (1176)Amr b.Şuayb,babasından, babası da dedesinden rivâyetle. Ebû Dâvûd'un belirttiği gibi,hadîsin lafzı İmâm Mâlik'in rivâyet ettiği hadîsin lafzı gibidir. -Allah hepsine rahmet etsin-.

(158)Ebû Dâvûd; "İstiskâ namazı kitabı", "İstiskâ namazında elleri kaldırmak, bölümü".Hadîs no:(1169)Câbir b.Abdullah'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(159)İmâm Nevevî,bunu "el-Ezkâr" adlı eserinin, "Eûzu Besmele'den sonra okunan sûre, bölümü"nde zikretmiştir.

(160)Tirmizî; "Ramazan ve kurban bayramı bölümleri, kitabı", "Bayram namazlarında okunan süreler, bölümü".Hadîs no:(533) Numân b.Beşîr'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. (161) 16 nolu dipnota bakınız. (162)Buhârî;"Cuma kitabı","Cuma gününün sabah namazında okunan sûreler, bölümü".Hadîs no:(891) Ebû Hureyre'den-Allah ondan rāzı olsun-rivāyetle.Müslim; "Cuma kitabı".Hadîs no:(880) Yine Ebû Hureyre'den-Allah ondan rāzı olsunrivāyetle.

(163)İmâm Nevevî, "el-Ezkâr" adlı eserinde "Eüzü'den sonra (Kur'an'dan) süre okumak, bölümü"nde bu konuya dikkat çekmiştir. (164)Müslim; "Cuma kitabı", "Cuma günü duânın kabul olunduğu vakit ile ilgili bölüm". Hadîs no: (853) Ebû Musâ el-Eş'arî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(165)İmâm Nevevi, bunu "el-Ezkâr" adlı eserinin "Cuma günü ile gecesinde yapılması müstehâb olan duâlar, bölümü"nde zikretmiş, ancak İmâm İbn-i Kayyim-Allah ona rahmet etsin-"Zâdul-Meâd" adlı eserinde Cuma gününde duânın kabul olunduğu bu saatin son vakit olması dolayısıyla bunu tercih etmiş ve bu konuda pek çok hadîsi delîl göstermiştir.Bu hadîslerden bazıları şunlardır:

-"Cuma gününde (duânın kabul olunduğu) on iki vakit vardır ki bu vakitlerde bir müslüman Allah'a yalvarır ve ondan bir şey isterse, Allah-azze ve celle-ona istediğini verir.O halde o vakitleri ikindiden sonraki son vakitte arayın."Ebû Dâvûd, Tirmizi ve Nesâi.

-Şüphesiz ki cuma günü (duânın kabul olunduğu) bir vakit vardır ki o vakitte müslüman bir kul Allah'tan bir şey isterse,Allah ona istediği şeyi verir.O vakit ise ikindiden sonraki vakittir."

İbn-i Kayyim, bu konunun sonunda şöyle der:"Kanımca cuma namazı vakti de duânın kabul olunmasının beklendiği vakittir. Dolayısıyla her iki vakit de duânın kabul olunduğu vakittir. Bakınız:"Zâdul-Meâd" cilt:1, sayfa:131 Bölüm:"Cuma günü duânın kabul olunduğu vakit".

(166)Müslim; "Cuma kitabı", "Cuma namazıyla hutbesinin kısa tutulması, bölümü".Hadîs no:(873) Hârise'nin kızı Ümmü Hişâm'dan -Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(167)Müslim;"Cuma kitabı","Cuma namazında okunan sûreler, bölümü".Hadîs no:(877) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle. (168)Müslim; "Cuma kitabı", "Cuma namazında okunan sûreler, bölümü".Hadîs no:(878)Numân b.Beşir'den-Allah ondan ve babasın-dan râzı olsun- rivâyetle.

(169)Buhârî'nin rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Nikâh kitabı", "Kocaya nankörlük etmek, bölümü".Hadîs no:(5197)Abdullah b.Abbâs'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(170)Buhârî; "Küsûf (güneş tutulması) kitabı", "Güneş tutulduğunda Allahı zikretmek, bölümü". Hadîs no:(1059) Ebû Musâ el-Eş'ari'den -Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Müslim; "Küsûf (güneş tutulması) kitabı", "Küsûf namazına çağırmak, bölümü". Hadîs no:(912) Yine Ebû Musâ el-Eş'ari'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

Lafız, Buhârî'nindir.

(171)Buhârî; "Küsûf (güneş tutulması) kitabı", "Güneş tutulduğunda Allah'ı zikretmek, bölümü". Hadîs no:(1060) Muğîre b.Şu'be'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle. Müslim; "Küsûf (güneş tutulması) kitabı", "Küsûf namazına çağırmak, bölümü". Hadîs no:(915) Hadîsin sonunda () lafzıyla yine Muğire b.Şu'be'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(172)Buhârî'nin rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Küsûf (güneş tutulması) kitabı", "Güneş tutulduğunda (bu durumdan kurtulmak için fakirlere) sadaka vermek, bölümü".Hadîs no:(1044)Hz.âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Buhârî, bazı rivâyetlerinde (افادكروا) lafzı yerine (افادكروا) lafzı yerine (rivâyet etmiştir. (173)Buhârî; "Küsûf (güneş tutulması) kitabı", "Güneş tutulduğunda

(173)Buhârî;"Küsüf (güneş tutulması) kitabı","Güneş tutulduğunda köle bağışlamayı daha güzel bulmak, bölümü".Hadîs no:(1054) Esmâ'dan-Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyetle.

Esma dan-Allah ondan ve babasından razı olsun- rivayetle. (174)Buhânî; "Küsûf (güneş tutulması) kitabı", "Güneş tutulduğunda kabir azabından Allah'a sığınmak, bölümü". Hadis no:(1050). Müslim; "Küsûf (güneş tutulması) kitabı", "Güneş tutulduğunda Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'e arzedilen şey, bölümü". İbâre, Müslim'indir. Buhân' ise; (القبر تُم امرهم ان يتعودوا من عداد) "Daha sonra onlara, kabir azabından Allah'a sığınmalarını emretti" lafzı ile rivâyet etmiştir.

(175) 168 nolu dipnota bakınız.

(176)İmâm Nevevî, "bayramlarda tekbire ne zaman başlanır ve ne zaman son verilir" konusunu "el-Ezkâr" adlı eserinin "Ramazan ve kurban bayramının günlerinde meşrû olan duâlar, bölümü"nde zikretmiştir.Ramazan bayramında tekbir getirme konusunda Allah-azze ve celle- şöyle buyurmaktadır:"(Bu kolaylık);orucun günlerini bir aya tamamlanız, Ramazan bayramında Allah'ı anmak süretiyle orucu bitirmeniz ve sizi doğru yola ilettiğinden dolayı Allah'ı yüceltip, bah-şettiği hidâyet, başarı ve kolaylık gibi nimetlere karşılık O'na şükret-meniz içindir." (Bakara Sûresi:185)

Kurban bayramında tekbir getirme konusunda ise Allah-azze ve celleşöyle buyurmaktadır: "Allah' tekbir getirmek süretiyle sayılı günlerde (teşrik günlerinde) anın." (Bakara Süresi:203) Âyette geçen "sayılı günler'den kasıt; Abdullah b. Mesud'un rivâyet ettiği ve ileride de gelecek olan hadiste belirtildiği gibi, teşrik günleridir. Teşrik günleri denilmesinin sebebi ;Eskiden hacılar kurbanlarını Zilhicce ayının 11,12 ve13.günlerinde kestikten sonra güneşin alnına sererler ve böylece uzun süre bu etlerden istifâde ederlerdi. Bu hareket, onlarda bir gelenek haline gelmişti.

(177)İbn-i Ebî Şeybe, "Musannaf" adlı eserinde cilt:2, sayfa:165'te rivâyet etmiştir. Elbânî de "İrvâul-Ğalîı" adlı eserinde cilt:3, sayfa:125'te hadîsin sahîh olduğunu belirtmiştir.

(178)Tirmizî; "İyilikte ve sıle-ı rahimde bulunmak, kitabı", "Ma'rûf (iyilik) hakkında gelen övgü, bölümü". Hadîs no: (2035) Üsâme b. Zeyd -Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. Tirmizî hadis hakkında şöyle der: "Bu hadîs, hasen ceyyid ğarîb hadîstir. Üsâme b. Zeyd'in bu hadîsinden başka bir rivâyet bilmiyoruz. Elbânî de-Allah ona rahmet etsin-" Sahîhul-Câmi' " adlı eserinde hadîsin sahîh olduğunu belirtmistir. Hadîs no: (6326).

(179)Buhârî'de geçen hadîste olduğu gibi, sadaka alanın sadaka verene yaptığı duâdan alınmıştır.Buhârî,"Zekât kitabı"," (Ancak her kim, malını Allah yolunda harcar ve Allah'tan korkarsa...Leyl Sûresi:5) bölümü".Hadîs no:(1442)Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.Müslim;"Zekât kitabı","Allah yolunda verenle vermeyen

hakkındaki bölüm".Hadîs no:(1010)Yine Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâvetle.

(181)Tirmizî; "Davât kitabı", "Hilâl görülünce yapılan duâ, bölümü". Hadîs no:(3451) Talha b.Ubeydullah'tan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.İmâm Ahmed, "Talha Müsnedi". Hadîs no:(1397)Yine Talha b.Ubeydullah'tan-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Dârimî'nin rivâyetinde ise (cilt:2, sayfa:4) bu hadîsin bir benzerî vardır.İbn-i Hibbân, hadîs no:(2374) ve daha başkaları rivâyet etmişlerdir.

(182)Buhârî'nin rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır. "Oruç kitabı", "Orucın fazîleti, bölümü".Hadîs no:(1894) Burada ve daha birçok yerde Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim;"Oruç kitabı", "Oruçlunun dilini muhafaza etmesi, bölümü".Hadîs no:(1151) Yine Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(183)Tirmizi'nin rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Daavât kitabı" "Müferridler (hayırda) öne geçtiler, bölümü".Hadîs no:(3598) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Tirmizî hadîs hakkında sövle der:"Bu, hasen hadîstir".

(184)Ebû Dâvûd;"Oruç kitabı","İftarda yapılan duâ, bölümü".Hadis no:(2357) Abdullah b.Ömer'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Nesâi;"Amelul-Yevmi vel-leyle".Hadis no:(299) Ve daha başkaları rivâyet etmişlerdir. (185)Ebû Dâvûd;"Yiyecekler kitabının

sonu","Yemek

sahibine yapılan duâ hakkındaki bölüm".Hadîs no:(3854)Enes b.Mâlik'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.İmâm "Ahmed, Enes b.Mâlik Müsnedi".Hadîs no:(12433) (الصانمون kısmı, İmâm Ahmed'in rivâyetinde sona gelmiştir.

(186)Tirmizî; "Daavât kitabı", "Allah'tan sıhhat ve âfiyet istemenin fazileti, bölümü". Hadîs no: (3513)Hz. Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. İmâm Ahmed; "Kadınlar Müsnedi". Ve daha birçok yerde Hz. Âişe'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. Hadîs no: (25898)

(187)Nevevî bunu, "el-Ezkâr" adlı eserinin "Oruçta yapılan duâ ve zikirler,kitabı", "Kadir gecesine denk gelinirse yapılan duâ, bölümü"nde zikretmiştir.

(188)Buhârî;"Cihad ve siyer kitabı","Vâdiye inildiğinde yapılan duâ, bölümü".Hadîs no:(2993) Câbir b.Abdullah'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(189)Ebû Dâvûd;"Cihad kitabı","Hayvana lânet etmenin yasak oluşu, bölümü".Hadîs no:(2561)İmrân b.Husayn-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.

(190)Müslim; "Zikir ve duâ kitabı", "Kötü amelden Allah'a sığınmak, bölümü".Hadîs no:(2718)Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsunrivâyetle.

(191)Müslim; "Zikir ve duâ kitabı", ""Kötü kazadan Allah'a sığınmak, bölümü". Hadîs no: (2708)Hakîm'in kızı Havle'den-Allah ondan râzı olsun- rivâyetle.

(192)Nesâî; "Süneni Kübrâ"da (hadîs no:8827) hasen isnadla rivâyet etmiştir.

(193)Buhârî;"Hacc kitabı","Telbiye bölümü".Hadîs no:(1549) Abdullah b.Ömer'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle. Müslim;"Hacc kitabı","Telbiyenin söylenişi ve vaktı, bölümü".Hadîs no:(1184)Yine Abdullah b.Ömer'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(194)Müslim;"Hacc kitabı","Telbiyenin söylenişi ve vakti, bölümü". Hadîs no:(1184)Yine Abdullah b.Ömer'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Müslim bu konuda devamla şöyle der:"Abdullah b.Ömer şöyle derdi:(Babam) Ömer-Allah ondan râzı olsun-Rasûlullah-sallallahu aleyhi ve sellem-'in getirdiği şekilde telbiye getirerek bu kelimeleri söylerdi."Ardından telbiyeyi getirdi.

(195)İmâm Mâlik, (hadîs no:1122) Abdullah b.Ömer'e-Allah ondan ve babasından râzı olsun- "Mevkûf" olarak rivâyet etmiştir.

(196)Buhârî;"Hacc kitabı","Müzdelife'den ne zaman Minâ'ya hareket edilir? bölümü".Hadîs no:(1686-1687)Üsâme b.Zeyd'den ve Fazl b.Abbâs'tan-Allah onlardan râzı olsun-rivâyetle.

(197)Buhârî;"Hacc kitabı","Haceri Esved'e gelindiğinde tekbir getirmek, bölümü".Hadîs no:(1613) Abdullah b.Abbās'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Müslim;"Hacc kitabı","Devenin üzerinde tavaf etmenin câiz oluşu, bölümü".Hadîs no:(1272) Farklı olarak Abdullah b.Abbās'tan-Allah onlardan râzı olsun-rivâyetle.

(198)Buhârî;"Hacc kitabı","Tavafta Haceri Esvedle Rüknü Yamânî'den başka Kâbe'nin başka köşesini İstilâm etmeyen kimse, bölümü". Hadîs no:(1609) Abdullah b.Ömer'den-Allah onlardan râzı olsunrivâyetle.Müslim; "Hacc kitabı","Tavafta sadece Haceri Esved ve Rüknü Yemânî köşelerini öpmenin müstehâb oluşu, bölümü".Hadîs no:(1267) Yine Abdullah b.Ömer'den-Allah onlardan râzı olsunrivâyetle.

(199)Ebû Dâvûd;"Menâsik (Hac ibâdetiyle ilgili ameller) kitabı", "Tavafta duâ etmek, bölümü".Hadîs no:(1892)Abdullah b.es-Sâib'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyetle.Elbânî, "Sahîhi Ebî Dâvûd" adlı eserinde hadîsin sahîh olduğunu belirtmiştir.Hadîs no:(1666)

(200)Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Hacc kitabı", "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in haccı, bölümü". Hadîs no:(1218)Câbir b.Abdullah'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyatla

(201)Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Hacc kitabı", "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in haccı, bölümü".Hadîs no: (1218) Câbir b.Abdullah'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsunrivâvetle.

(202)Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Hacc kitabı", "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in haccı, bölümü".Hadîs no:

(1218)Câbir b.Abdullah'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(203)Buhârî'nin rivâyet ettiği hadîsten istifâde edilmiştir."Ramazan ve kurban bayramları kitabı", "Minâ günlerinde ve Arafat'a gidildiğinde tekbir getirmek, bölümü".Hadîs no:(970)Mâlik b.Enes'ten-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim; "Hacc kitabı", "Minâ'dan Arafat'a giderken tekbir getirmek, bölümü".Hadîs no:(1284)Abdullah b. Ömer'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(204)Nesâî;"Menâsik kitabı","Arafat'ta duâ için elleri kaldırmak, bölümü".Hadîs no:(3014) Üsâme b.Zeyd'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(205)Tirmizî; "Davât kitabı", "Arefe gününde yapılan duâ hakkındaki bölüm". Hadîs no: (3585)Amr b.Şuayb babasından, o da dedesinden rivâyetle.Tirmizî hadîs hakkında şöyle der: "Hadîs, bu yönüyle hasen garîb'tir. Hadîsi, Amr b.Şuayb'dan rivâyet eden Hammâd b.Ebî Humeyd, Muhammed b.Ebî Humeyd'dir ki o, Medîneli İbrâhîm el-Ensârî'dir. Hadîs âlimlerince bu şahıs, "kavî" değildir."

İmâm Nevevî de bu hadîsi rivâyet ettikten ve Tirmizî'nin hadîsin zayıf olduğunu belirtmesinden sonra, bu hadîsi pekiştiren İmâm Mâlik'in "Muvatta" adlı eserinde cilt:1,sayfa:422'de "Mürsel" olarak rivâyet ettiği başka hadîsi zikretmiştir. O hadîsin lafızı da şöyledir: "Duâların en faziletlisi; Arefe gününün duâsıdır.Benim ve benden önceki peygamberlerin şöylemiş olduğu en faziletli söz; (Lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh) sözüdür.Bknz:İmâm Nevevî'nin "el-Ezkâr" adlı eserinin "Arafat'ta yapılması müstehap olan duâ ve zikirler" bölümü.

Elbânî-Allah ona rahmet etsin- "Sahîhul-Câmi' " adlı eserinde (hadîs no:3274) hadîsin hasen olduğunu belirtmiştir.

(206)Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Hacc kitabı", "Arafat'ın tamamı vakfe yeridir, bölümü".Hadîs no:(1218)Câbir b. Abdullah'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Hadîsin tamamı şöyledir:"(Kurbanımı) burada kestim ve Minâ'nın tamamı kurban kesme yeridir.Dolayısıyla bulunduğunuz yerde kurbanlarınızı kesin.Burada vakfeye durdum ve Arafat'ın tamamı vakfe yeridir. Burada(Müzdelife'de) vakfeye durdum ve Müzdelife'nin tamamı vakfe yeridir."

(207)Buhârî;"Hacc kitabı","Müzdelife'den Minâ'ya ne zaman hareket edilir? bölümü".Hadîs no:(1684)Hz.Ömer'den-Allah ondan râzı olsun- rivâyetle.

(208)Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Hacc kitabı", "Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'in haccı, bölümü".Hadîs no: (1218) Câbir b. Abdullah'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsunrivâvetle.

(209) 196 nolu dipnota bakınız.

(210)Bunun tamamında, Buhâri'nin rivâyet ettiği hadisten istifâde edilmiştir."Hacc kitabı","Küçük ve orta cemrenin yanında duâ etmek, bölümü".Hadis no:(1751)Abdullah b.Ömer'den-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(211) 152 nolu dipnota bakınız.

(212)Buhârî; "Ramazan ve kurban bayramları, kitabı", "Minâ günlerinde tekbir getirmek, bölümü". "Ta'lik" olarak Hz.Ömer'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Nesâî, "Süneni Kübrâ"da "Mevsûl" olarak rivâyet etmiştir. (Cilt:3, sayfa:312)

(213) Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır. "Namaz kitabı", "Ezân okurken müezzinin dediğini tekrar etrmenin müstehap oluşu, bölümü". Hadîs no: (384) Abdullah b.Amr'dan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.

(214)Ebû Dâvûd'un rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Menâsik kitabı","Kabir ziyâretleri, bölümü".Hadîs no:(2042) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun- rivâyetle.

(215) 6 nolu dipnota bakınız.

(216)Buhârî ve Müslim'in ittifakla rivâyet ettikleri hadîstir. Buhârî; "Daavât kitabir", "Tesbîhin fazîleti, bölümü". Hadîs no: (6406-6682) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun- rivâyetle. Îmâm Nevevî'inin de ifâde ettiği gibi, Buhârî bu hadîsle "Sahîh" adlı eserini tamamlamıştır. ("el-Ezkâr"; Hadîs no: 7563)Müslim; "Zikir ve duâ kitabı", "Tehli getirmenin, tesbîhte bulunmanın ve duâ etmenin fazîleti, bölümü". Hadîs no: (2694) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı olsun-rivâvetle.

(217)Müslim'in rivâyet ettiği hadîsin bir kısmıdır."Edeb kitabı","Nâfi' (fayda veren) ve benzerî çirkin isimlerle isimlendirmenin mekrûh oluşu, bölümü".Hadîs no:(2137)Semura b.Cundub'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

(218)Müslim; "Zikir ve duâ kitabi", "Sabahleyin ve uykudan önce tesbihte (zikirde) bulunmak, bölümü". Hadîs no: (2726)Cüveyriyye'den -Allah ondan râzı olsun-rivâvetle

-Allah ondan rázı olsun-rivâyetle. (219)Buhârî; "Daavât kitabı", "Tehlîl getirmenin fazîleti, bölümü".Hadîs no:(6403) Ebû Hureyre'den-Allah ondan râzı - rivâyetle.

Müslim; "Zikir ve dua kitabı", "Tehlîl getirmenin, tesbîhte bulunmanın ve dua etmenin fazileti, bölümü".Hadîs no:(2691) "Her kim, günde yüz defa "Subhânallahi ve bihamdih" derse, günahları deniz köpüğü kadar da olsa silinir." fazlalığıyla yine Ebû Hureyre'den-Allah ondan räzı olsun-riväyetle.Tercih edilen ibäre, Buhâr'nin ibäresidir.

(220)Tirmizî;"Daavât kitabı","Müslümanın duâsı müstecabtır (makbuldür), bölümü".Hadîs no:(3383) Câbir b. Abdullah'tan-Allah ondan ve babasından râzı olsun-rivâyetle.Tirmizî hadîs hakkında şöyle der:"Bu, hasen ğarîb hadîstir.Musâ b.İbrâhîm'in rivâyet ettiği hadîsten başka bir rivâyet bilimiyoruz." Musâ b.İbrâhîm'in hadîsi amellerin fazileti hakkında olmasına rağmen, hadîsi burada ziktretmemin sebebi;Tirmizî'inin de ifâde ettiği gibi, Ali b.el-Medînî ve başkaları, Musâ b.İbrâhîm'den hadîs rivâyet etmişlerdir.Aynı şekilde Nesâî, bu hadîsi "Amelul-yevmi vel-leyle"adlı eserinde (hadîs no:831) rivâyet etmiştir.

(221)Buhârî;"Davât kitabı","Lâ havle velâ kuvvete illâ billah" sözü, bölümü".Hadîs no:(6409)Ebû Musâ el-Eş'arî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.Müslim;"Zikir ve duâ kitabı","Alçak sesle zikirde bulunmanın müstehap oluşu, bölümü".Hadîs no:(2704) Ebû Musâ el-Eş'arî'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.İbâre Buhârî'nindir.

(222)Tirmizî; "Daavât kitabı", "Zikrin fazileti hakkındaki bölüm".Hadîs no:(3375)Abdullah b.Büsr'den-Allah ondan râzı olsun- rivâyetle. İmâm Ahmed, "Şamlıların Müsnedi".Hadîs no:(17832) Yine Abdullah b.Büsr'den-Allah ondan râzı olsun-rivâyetle.

İÇİNDEKİLER

Allâme Abdullah b.Cibrîn'in takdîmi	5
Yazarın Allah'ı anmanın fazîleti hakkındaki önsözü	7
Birinci Bölüm:Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem-'	e nası
salât ve selâmda bulunulması gerekir	14
İkinci Bölüm:Bazı zikir ve duâların âdâbı	17
Üçüncü Bölüm:Bazı hâl ve münâsebetlerde ya	pılmas
meşrû olan duâ ve zikirler	21
Yolculuk duâsı	23
Yolculuktan dönünce yapılan duâ	25
Yolcuyu uğurlarken yapılan duâ	25
Yolcunun geride kalanlara yapacağı duâ	26
Yeni elbise giyerken yapılan duâ	26
Yeni elbise giyen kimseye yapılan duâ	27
Eve girerken yapılan duâ	27
Evden çıkarken yapılan duâ	28
Câmiye giderken yolda yapılan duâ	30
Câmiye girerken ve câmiden cıkarken yapılan duâla	ır31

er		\
	226	ノ

	Yemek	yerken 32	veya	su	içerke	n	yapılan
		duâ					
Evlenen	kimseyi	tebrik ede	erken ya	pılan	duâ		34
Cinsî m	ünâsebet	ten önce y	yapılan d	âub			34
Mecliste	n kalkark	ken yapıla	n duâ				35
		lan duâ					
		nca yapıla					
		yapılan du					
		yapılan c					
		n yapılan					
		ın sonra y					
_		vermesin			_		, .
		zamanınd					
		ıde yapıla	, .				
		ide yapıla eldiğinde y					
		iğünde ya					
		ilgili böl					
		rukye ile					
		ye ile tedá					
Cebrâîl-	aleyhisse	lâm-'ın	Rasûlull	ah'ı	rukye	ile	tedâvi
etmesi							44
Bedend	eki sancır	nın rukye	ile tedâv	vi edi	Imesi		45
		astanın zi					
		belânın					
		ğa yakal					
		ğı duâ					
		re olanın y					
		da ölüye y					
		başına biı					
		in cenâze					
		da ölü için					
2211420		aa ola igii	, apiiai	. aua.			

Kabir	ziyâretinde		yapılan
			J FC
Dördüncü Bölüm:Gece			
Uykudan uyanınca yap			
Sabahlayınca yapılan			
Akşamlayınca yapılan			
Cumâ gününün sabah			
Uykudan önce yapılma			
Rüyâsında hoşuna g			
duâ			
Rüyâsında hoşuna git duâ			
Gece uykudan uyan	dığında tekrar	uyumak iste	ediğinde
yapılan duâ			71
Beşinci Bölüm:İbâdetl	erle alâkalı duâ	ve zikirler	73
Tuvalete girmeden ön	ce yapılan duâ.		73
Tuvaletten çıkarken ya	apılan duâ		74
Abdestten önce yapıla	ın duâ		74
Abdestten sonra yapıl	an duâ		74
Câmiye giderken yold	a yapılan duâ		76
Câmiye girerken yapıl	an duâ		77
Câmiden çıkarken yap	ılan duâ		78
Ezân okunurken yapıla	an duâ		79
Ezândan sonra yapılar	n duâ		80
İftitah tekbirinden sor			
Rükûda yapılan duâlaı			
Rükûdan doğrulurken			
Rükûdan tamamen do			
Secdede yapılan duâla			
Tilâvet secdesinde ya			
İki secde arasında yap			
Teşehhüdde yapılan d			
Tehiyyattan sonra yap			
Namazda selâmdan ö			
Farz namazlardan son	ıra yapılması sü	nnet duâlar	99

(228	

VITIF	namazinda	yapılan
duâ		
Vityir veya sabah namzınd	da yapılan kunut duâsı	104
Vitir namazında selâmdan	sonra yapılan duâ	106
Namazdayken çağrıldığınd	la yapılan duâ	107
Namazda şeytan vesvese	verdiğinde yapılan duâ	107
İstiska (yağmur dileme)	duâsi	108
İstihâre duâsı		110
Cumâ günü sabah namazı	nda okunan sûreler	112
Cumâ namazında okunan	sûreler	112
Küsûf (güneş tutulması) n	ıamazı	114
Bayram namazlarında oku	ınan sûreler	117
Bayramlarda getirilen tekl	birler	117
Zekât alanın zekât verene	yapacağı duâ	120
Ramazan hilâli görülünce	yapılan duâ	122
Oruçlunun kendisine söve	ne vereceği cevap	123
İftar ederken yapılan duâ.		
Oruçlunun kendisine iftar	yemeği veren kimseye y	apacağı
duâ		
Kadir gecesinde yapılan d	uâ	124
Yolculuk sırasında binekle	giderken tepe gibi yüks	ek yere
çıkıldığı zaman yapılan du	â12	25
Yolculuk sırasında binekle	e giderken inişe geçildiği	zaman
yapılan duâ		125
Yolcunun seher vaktine gi		
Yolculuk ve diğer zam	anlarda bir evde kona	aklamak
istediğinde yapılan duâ		127
Yolculuk sırasında bir bel	de veya köye girdiğinde	yapılan
duâ		127
Telbiye nasıl getirilir		129
Umre yapan kimse, telbiy	eyi ne zaman bırakır	130
Hac yapan, telbiyeyi ne za	aman bırakır	130
Tavaf sırasında yapılması		
Tavaf sırasında Rüknü Ye	emânî ile Haceri Esved a	rasında
yapılan duâ		131

_			
	1	1	c

Tavaf	namazında	okunan
sûreler	132	
Safa ve Merve arasın	da sayedenin S	afa ve Merve'ye
yaklaştığında yapacağı d	duâ	132
Safa ve Merve arasın	da sayetmeye l	başlamadan önce
yapılan duâ		133
Zilhicce'nin 9.günü Mi	ina'dan Arafat'a	giderken yolda
yapılan duâ		134
Hacının Arafat'ta yapaca	ağı duâ	135
Bayramın 1.günü saba	h namazından d	ortalık ağarıncaya
kadar yapılması meşrû d	olan işler	136
1.gün cemrelerde yapılr	nası meşrû olan i	işler138
Altıncı Bölüm:Herhang	i bir zaman v	e mekâna bağlı
olmayan duâ ve zikirler.		142
Dipnotlar		152